

Saulėtą, dieną 80°, naktį 60.
Saulė teka 5:47, leidžiasi 8:06.

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. LVII

Chicago, Ill. — Antradienis, Rugpjūčio-August 4 d., 1970 m.

Kaina 10c

182

DĖL PALIAUBŲ SUSKILO ARABŲ VALSTYBĖS

SOV. SĄJUNGOS-LIETUVOS SUTARTIS

1920 m. liepos 12 d. sutartis "Tiesoje"

Š. m. liepos 12 d. sukilus Sovietų Sąjungos su Lietuva pasirašytos taikos sutarties 50-ajai sukakčiai, ją, atrodo, su dideliu ne-noru bei nemaloniu nuotaikomis pasirodė atitinkamai atžymėti ir partijos garsiakalbis Vilniuje — "Tiesos" dienraštis (liepos 11 d. nr. 159). Straipsnis pavadintas "Mažų tautų viltis", jį parašė A. Gaigalaitė, straipsniui davusi ir kitą antraštę: "Vilniaus likimo kryžkelėje".

A. Gaigalaitė kartoją senus bolševikinius teiginius, pvz., kad Antantės valstybės, "rusų cariniams bei buržuaziniams diplomatom" emigracijoje pritarė, prieš Sovietų Sąjungą organizavusios intervenciją. Džiaugiamasi 1919 m. sukurta "Lietuvos Tarybų socialistine respublika" ir teigiama, kad Kauno įgulos kareivių sukilimo ir kitų įvykių metu "darbo žmo-nės reikalavo sudaryti taiką su Tarybų Rusija".

Esą, kaip paskelbta "Tiesoje", rusams nugalėjus Pilsudskio le-gionierius 1920 m. vasarą, "to-kiomis aplinkybėmis 1920 m. liepos 12 d. buvo pasirašyta "Ta-rybų Rusijos ir Lietuvos taikos sutartis". Ji atspindėjusi "leni-ninės nacionalinės politikos prin-cipus. Lietuva buvo pripažinti nepriklausoma valstybe".

A. Gaigalaitė čia pat pacituo-ja antrąjį sutarties straipsnį (apie tai, kad lietuviai tautai ir jos teritorijai neuždedamos jo-kios pareigos Rusijos atžvilgiu) ir samoningai nutyli svarbiau-sią, pirmąjį straipsnį, kurio Ru-sija pripažįsta be jokių rezer-vų Lietuvos valstybės suvereni-nes teises ir nepriklausomybę... ir laisvu noru visiems laikams atsisako visų Rusijos suvereni-nių teisių ir lietuvių tautą ir Lietuvos žemę". Taigi, apie tai okupu. Lietuvos gyventojams pri-minti neišdrįsta. Toliau Gaig-a-laitė kalba apie kitas sutarties straipsnius, kaip archyvų grąži-nimą, Lietuvos piliečių skolas ir kt.

"Tiesa", kaip matyti iš antri-nės antraštės, pasirodė, sutar-ties sukilusios proga pabrėžti, kad sovietai, jos laikydamiesi, net du kartus Vilnių grąžinę Lie-tuvai, jį išvadavę iš "Lenkijos ponų okupacijos". Dabar priker-giama ir Lenino raštų citata, kad, esą, arba laimėsiąs "žvė-riskasis kapitalas, kuris smaugs-ias mažąsias pasaulio tautas, arba... nugalės proletariato dik-tatūra" ir tai esanti "visų ma-žųjų, užguitų, silpnų tautų vil-tis".

Tai tokia buvusi viltis... Ta-čiau partinis laikraštis nė žo-džiui neužsiminė, kad 1926 m. rugsėjo 28 d. Maskvoje pasira-šytos Lietuvos ir Sovietų S-gos nepuolimo sutarties trečiuoju straipsniu buvo nustatyta, kad abi šalys "įsipareigoja respek-tuoti, visomis aplinkybėmis, vie-na kitos suverenumą, teritoria-linį integralumą ir neliečiamu-mą". O penktame straipsnyje dar nurodė, kad abi šalys, "įsi-pareigoja susilaikyti nuo bet kokių agresijos akto, nukreip-to prieš vieną kitą". Šios nepuo-limo sutarties galiojimas buvo pratęstas 1931 m. gegužės 6 d. Maskvoje pasirašytu protokolu, o 1934 m. balandžio 4 d. Lietu-vos vardu J. Baltrušaitis ir so-vietų M. Litvinov pasirašė pro-tokola, kuriuo 1926 m. sutarties galiojimas buvo pratęstas iki 1945 m. gruodžio 31 d.

Bet... jau 1939 m. sovietai šią sutartį grubiai pažeidė, priver-

IŠ VISO PASAULIO

ČIKAGA. — Northwestern universiteto patalpose susirin-ko apie 650 jaunų studentų. Svarbiausią kalbą pasakė Pieti-nės Dakotos sen. George McGo-vern. Jis reikalavo, kad demo-kratų partija keistų savo vidaus politiką ir duotų daugiau galios jaunimui. Jis nurodė, kad 1968 metų konvencijoje tik 4 nuošim-čiai delegatų buvo jaunesni kaip 30 metų. Tik 13% sudarė mome-rys, tik 5% buvo negrai. Šie nuo-šimčiai yra neteisingi, neatitin-ką Amerikos gyventojų pasi-skirstymo. Ateityje reikėtų de-mokratų partiją padaryti Ame-rikos visuomenės atspindžiu, — pareiškė sen. McGovern.

MONTEVIDEO. — Komunis-tų teroristai Urugvajuje pagro-bė vieną brazilų ir vieną ameri-kiečių diplomata. Kitų dviejų amerikiečių diplomatų bandytas pagrobimas nepavyko. Jiems pasisekė pabėgti. Dabar neži-nia, ar Urugvajaus valdžia iš-leis iš kalėjimų 100 reikalauja-mų kalinių.

BELFASTAS. — Nauji nera-mumai Šiaurinėje Airijoje priv-ertė kariuomenę panaudoti ginklų. Katalikų riaušiniškai naudoja kovose prieš kariuome-nę lankus ir strėles. Statomos gatvių barikados.

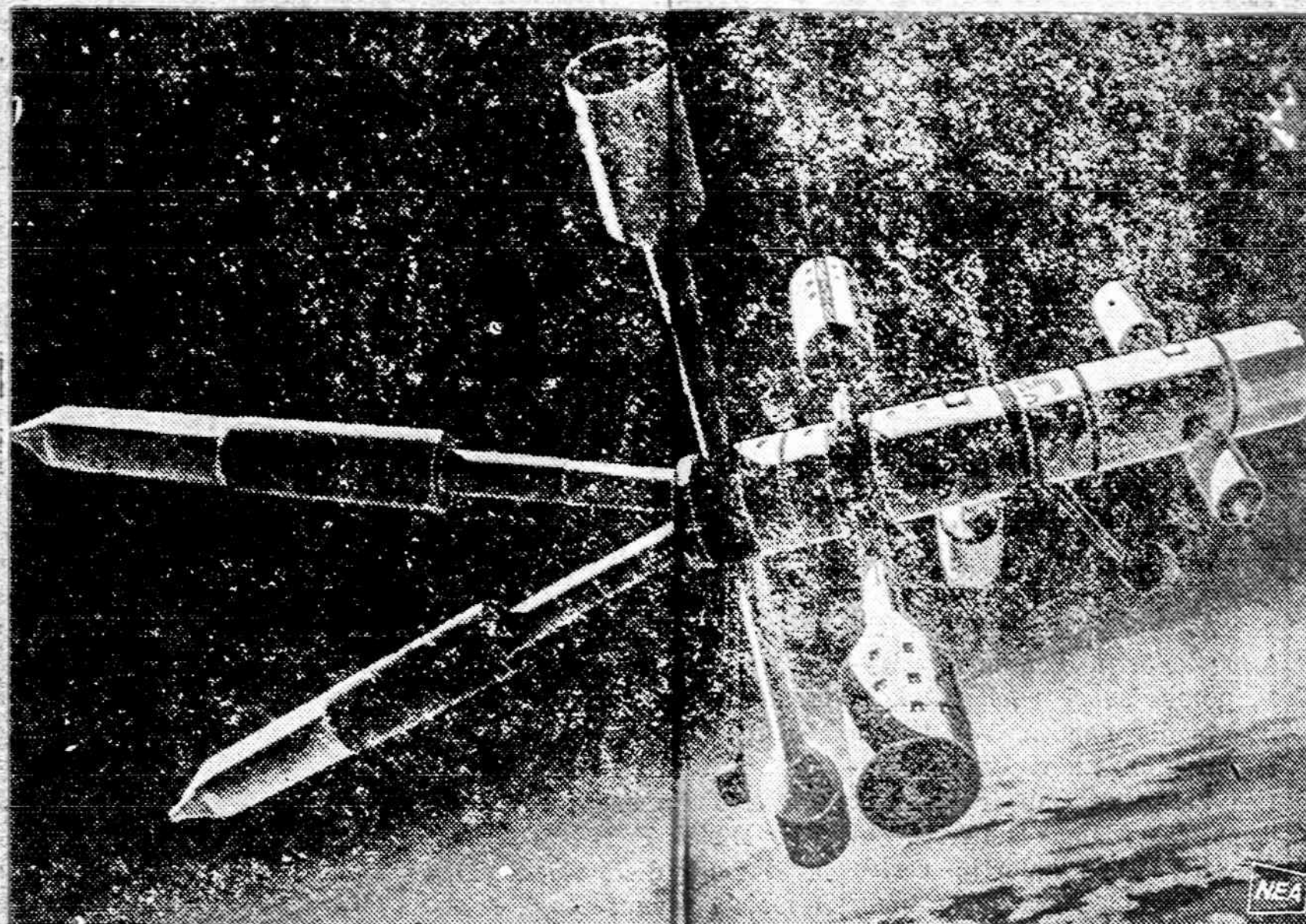
SAN JUAN. — Laivas-keltu-vas, plaukiojęs tarp St. Kitts ir Nevis salų paskendo netoli Puer-to Ricos. Apie 75 asmenys žuvo jūros ryklių pilnuose vandenyn-se.

NEW YORKAS. — Manhat-tane automobiliu užšoko ant ša-ligtvio ir trenkė į penkių aukš-čių namo kampą. Vairuotojas užsimušė, mašina užsidegė, bu-vo numuštas pagrindinis namo stulpas ir sugriuvo visas kam-pas. Aštuoni asmenys buvo na-me sužeisti.

SAIGONAS. — Pietų Viet-namiečiai pyksta ant Indijos, kad ji priėmė Viet Con-go centrinio komiteto narę, po-niā Thih Binh.

Tę Lietuvą pasirašyti vad. sa-vitarpinės pagalbos sutartį. Vė-liau įvedė į Lietuvą savo kari-nės įgulas. Pagaliau 1940 m. birželio 15 d. Lietuvą ir kitas dvi Baltijos valstybes okupavo. Tuo būdu, kai laisvieji lietu-viai liepos 12 d. prisiminė so-vietų įvykdytos agresijos sutar-tį, lauzymo faktus bei tikrovę, Lietuvos gyventojai buvo mai-tinami Maskvos liaupsinimais, iškeliant jos tariamąjį gerašir-diškumą Vilniaus grąžinimo at-žvilgiu... Neabejojame, kad "Tie-sai" skelbus apie "Mažų tautų viltį", pavergtieji tautiečiai iš-tikrųjų, sutarties su Maskva sukaktį jiems priminus, puoselė-ją dar didesnę viltį — sulaukti laisvės ir išsivadavimo iš rusų.

(E)

Šiame piešinyje parodomas erdvės stoties modelis. Dalmis iškeltoje į erdvės orbitą stotyje galės gyventi dirbti 50 asmenų. Pradžioje numatoma mažesnis, apie 12 asmenų stotis, o šio dešimtmečio pabaigoje amerikiečiai numato pastatyti ir didesnę erdvės laboratoriją.

VOKIEČIŲ-SOVIETŲ DERYBOS

MASKVA. — Jau antra savaitė Maskvoje vyksta vokiečių-rusų derybos dėl nepuolimo sutarties, kuri atsisakyti naudoti jėgą ir pripažinti esamą padėtį Rytų Europoje. Pranešama, kad de-rybos vyksta darbingoje atmosferoje ir esą daug vilčių sutartį pasirašyti. Vokietija paskutiniu momentu, spaudžiamą opozicijos namie bei Prancūzijos ir Amerikos reikalaujama, išesė naujų su-tarties tekste projektą. Vokiečiai reikalauja, kad sutarties įžan-goje būtų pabrėžta vokiečių tautos teisė į laisvą apsisprendimą. Be to, vokiečiai reikalauja, kad Vakarų Berlyno savotiškas, ketu-rių didžiųjų valstybių autoritetas irgi būtų sutartyje paminėtas.

Amerika ir Prancūzija spau-dė Bonos vyriausybę, kad Mas-kvos derybose būtų dar kartą susitarta dėl laisvo įvažiavimo į Vakarų Berlyną. Šioje srity-jė Maskvai yra sunku ką paža-dėti, nes ji visada tvirtino, kad kelių į Vakarų Berlyną klaus-i-mas yra ne jos, bet Rytinės Vo-kietijos reikalas.

Sakoma, kad Sov. Sąjunga, siekdama šios sutarties su Vaka-rų Vokietija, yra padariusi žy-mių nuolaidų, kurios gali nepa-tikti Rytinės Vokietijos valdžiai. Rytų Vokietija dar gegužės mė-nesį reikalavo "legalaus, tarp-tautinio pripažinimo". Bonai at-sisakant, Maskva jos nespaužia ir pasitenkina vokiečių pasižadė-jimu "gerbti" visų Europos val-stybių teritorinį neliečiamumą. Maskva sutinka, kad Vakarų Vokietija neratifikuoatų nepuo-limo sutarties kol keturi sąjun-gininkai nesusitars dėl laisvo įvažiavimo per Rytų Vokietijos teritoriją į Vakarų Berlyną.

Rytinė Vokietija toliau kovoja dėl savo valdžios ir valstybės pripažinimo. Kol kas jai ta ko-va yra nelengva. Nors Vakarų Vokietija atsisakė savo politi-kos nutraukti ryšius su Rytinė Vokietija pripažintomis valsty-bėmis, Bonos ekonomine įtaka pasaulyje atbaido daugelį valstybių nuo Rytinės Vokietijos pripažinimo. Iki šiol tik 12 ne-komunistinių kraštų užmezgė su Rytine Vokietija diplomati-nius santykius. Iš viso Rytinė Vokietija turi savo atstovybes 25-se valstybėse, iš jų šešiose arabų šalyse. Daugelis tų valstybių yra nesvarbios, kaip Mal-divų salos, Somaliya ar buvęs prancūzų Kongas.

Paskutiniu metu Rytų Vo-kietija išsikovojo Indijoje teisę steigti keturis konsultatus.

Castro apžiūrėjo pagrobtą lėktuvą

SAN JUAN. — Pirmą kartą į Kubą buvo priverstas skristi didysis Boeing 747 keleivinis lėktuvas su 359 keleiviais ir 19 įgulos narių. Havanoje ir aero-dromą atvyko pats Fidel Castro apžiūrėti milžiniško lėktuvo. Castro apžiūrėjo lėktuvo kapi-tono padedamas lėktuvą iš oro, tačiau atsisakė įeiti į vidų, sa-kydamas, kad keleiviai gali išsi-gasti iš pamatę.

Castro padėjo lėktuvui iš Ku-bos greičiau, negu tokiais atve-liais įprasta, sugrįžti. Kuboje keleiviai sugaišo tik 53 minutes.

Uraganas Celia

CORPUS CHRISTI. — Pieti-nėje Texas dalyje siaučia ura-ganas, pavadintas "Celia" var-du. Daug žmonių, sužinoję apie artėjantį audrą išvažiavo toliau į šiaurę. Privatių lėktuvų savininkai nuskraidino juos į toliau esančius aerodromus, Houstono aviacijos bazėje trans-porto lėktuvai buvo evakuoti į Ohio valstiją.

Smarkūs vėjai ir lietus pada-rė nemažai nuostolių medvilnės plantacijoms. Raudonojo Kry-žiaus skyriai pasiruošę priimti apie 175,000 pabėgėlių nuo aud-ras.

DETROITAS. — Sumažėjus miesto pajamoms Detroito me-ras Gribbs atleido 442 miesto samdomus darbininkus ir kreipėsi į gyventojus, kad jie patys šluotų gatves ir prižiūrėtų šva-ra.

Naujas Britanijos premjeras Edward Heath

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

• Vakar Egipto priešlėktuvi-nė gynyba numušė vieną Izrae-lio lėktuvą. Du lakūnai paimti ir nelaisvę. Izraelis pripažino lėktuvo praradimą.

• Iš povandeninio laivo ame-rikiečiai sėkmingai iššovė naują "Poseidono" raketą, kuri bus pakeistos "Polaris" raketos. Ban-dymo vietoje sukinėjosi sovietų "žvejų" laivas ir stebėjo ban-dymus.

• Libano vyriausybė irgi pri-ėmė Amerikos pasiūlytą karo paliaubų ir derybų su Izraeliu planą.

• Texas ir Oregonas pasiskun-dė Aukščiausiam Teismui dėl kongreso priimto balsavimo au-žiaus pakeitimo. Teismas prašo-mas pasisakyti dėl šio įstatymo legalumo.

• Valstybės sekretorius Ro-gers lankėsi Jungtinėse Tautose, kur tarėsi su sekretoriumi U Thantu ir ambasadorium Jar-riungu dėl taikos Viduriniuose Rytuose plano.

• San Francisco buvo ištuš-tinta Operos rūmų salė, kur tu-rėjo šokti rusų Moisejevo gru-pė. Kažkas paskambino teatrui, kad pastatė tuoj sprogs bomba. Policija jokių bombų nerado.

• Vakar Britanijoje vėl pra-dėjo dirbti uostų darbininkai po dviejų savaitių streiko.

• Prancūzija išsprogino Tu-amotu salose jau septintą bran-duolinę bombą.

• Bulgarijos komunistų va-das Živkovas, grįždamas iš vizito Kuboje sustojo Alžire, kur pa-simatė su prezidentu Boumedie-ne.

BALTIMORE. — Senelių namuose praėjusią savaitę mirė 12 asmenų ir 60 sunkiai susirgo nuo apsinuodijimo maistu.

EGIPTAS RIMTAI SUSIPYKO SU IRAKU

KAIRAS. — Vakar Libijoje turėjo įvykti septynių arabų valstybių, atstovaujamų gynybos ir užsienio reikalų ministerių, konferencija, tačiau Irakas ir Alžiras atsisakė konferencijoje dalyvauti, kaltindami Egiptą dėl karo paliaubų, pasiūlytų Ame-rikos, priėmimo. Paliaubos ir netiesioginės taikos derybos su-skaldė arabų pasaulį. Irakas, Sirija ir Alžiras nenori su Izraeliu jokių derybų. Tos patios linijos laikosi ir palestiniečiai arabai. Irako vyriausybė bandė paveikti Libijos diktatorių Kadafi, kuris nuskrido į Bagdadą, pirmą pasitaręs su Egipto prezidentu Nasseriu.

Sen. Fulbrightas prieš sutartį

WASHINGTONAS. — Sena-torius Fulbrightas, senato užsie-nio reikalų komiteto pirminin-kas, paskelbė, kad jis bandys senate užkirsti kelią naujai Ame-rikos-Ispanijos sutarčiai, kuri po dviejų metų derybų yra su-daryta ir belieka ją pasirašyti. Pagal šią sutartį Ispanija gaus iš Amerikos už savo leidimą naudotis karinėmis bazėmis I-spanijos žemėje apie 150 milijonų dolerių kreditų ginklams pirkti.

Sen. Fulbrightas tvirtina, kad su Ispanijai "paskolinamais" ka-ro laivais kaina už tas bazes sieks greičiau apie 400 milijonų dolerių. Senatorius sako, kad ši-tokių sutarčių Amerikos vyriausybė negali be Kongreso sutiki-mo daryti, ypač, kada Amerika pasižadėjusi garantuoti Ispani-jos neliečiamumą ir saugumą.

Valstybės sekretorius Rogers vakar susitiko su sen. Fulbrigh-tu ir bandė jį atkalbėti nuo jo sumanytos akcijos.

Komunistai nenori Sihanouko

PARYŽIUS. — Prancūzijos žurnalas "L'Express" paskelbė, jog Kinijoje įvykusiame Kam-bodijos komunistų suvažiavime buvo atmetamas princas Sihanouko autoritetas. Kambodijos komu-nistai, vadinami "Khmer Rouge" priminė Sihanoukui, kad jam dar būnant valdžioje, Kambodijos komunistai buvo varžomi, per-sekiojami ir turėjo veikti po-grindyje.

Dabar, netekęs valdžios, Si-hanoukas dedasi didelių komu-nistų draugu ir svaioja jų pade-damas sugrąžinti sau sostą. Komunistai suvažiavime atsis-a-kė nešioti ženklus su Sihanouko portretu ir pasmerkė jį kaip oportunistą.

Kongresas domisi nuodingomis dujomis

WASHINGTONAS. — Kon-greso nariai pradėjo kviesti val-stybės departamentą ir gynybos departamentą pareigūnus į ap-klusinėjimą dėl numatyto nuo-dingų dujų paskandinimo At-lanto vandenyne. Ypatingai prieš-tą sumanytą kovoją Floridos gubernatorių Claude Kirk, nes dujomis paskandinti vieta parink-ta prie Floridos.

Kongresui rūpi sužinoti, ko-dėl armija negali tų nervų dujų likviduoti kitu būdu, sunaikin-dama nuodingus chemikalus la-botorijose cheminiu procesu. Ki-tas klausimas, kokią žalą tos du-jos galėtų padaryti vandens gy-viams, jei kada nors dėl kokių priežasčių prakiurtų dujų tan-kai.

Egipto spaudoje prezidentas Nasseris paskelbė atvirą laišką Irako prezidentui Al Bakrui. Laiške jis sako: "Kartais aš stebėdavau, kodėl jūsų kari-nės jėgos fronte niekada nesu-sižaudė su priešu, kodėl jūsų lėk-tuvai niekada nepuolė priešo po-zicijų, kodėl priešas niekada ne-apšaudė jūsų kariuomenės po-zicijų ir niekada nepasiuntė sa-vo lėktuvų prieš jūsų kariuo-menę".

Kaip žinoma, Irakas yra pa-siuntęs į Jordaną apie 12,000 ka-reivių, kuriuos praėjusią savaitę jis pardavė palestiniečių parti-zanų vadovybei. Nors Irakas dėl savo žibalo yra viena turtin-giausių arabų valstybių, jis la-bai mažai prisidėjo prie karo prieš Izraelį. Kiti žibalo kraš-tai: Saudi Arabija, Libija ir Ku-vaitas remia Egiptą lėšomis.

Egiptiečiai nemėgsta Irako, nes šis, noras daug kalba apie karą prieš Izraelį, iš tiesų ma-žai prie to karo yra prisidėjęs visuose karuose: 1949, 1956 ir 1967 metais. Arabai neužmirš-ta, kad prieš metus vienas Ira-ko aviacijos karininkas atgabe-no Izraeliui pirmą sovietų ga-mybos Mig-21.

Sekmadienį Sovietų Sąjunga skubiai pakvietė Irako delegaci-ją atvažiuoti į Maskvą. Mano-ma, kad sovietai pagrasins Ira-kui sustabdyti savo ginklų siun-tas, jei jis toliau bandys trukdyti paliaubų ir taikos planui.

Nors Egiptas, Jordanas ir Iz-raelis sutiko su Amerikos pa-siūlytu karo paliaubų ir netie-sioginių derybų planu, iki tai-kos Viduriniuose Rytuose dar labai toli. Pačiame Izraelyje yra stipri opozicija paliauboms. Ji gali dar sustiprėti, kada paaiš-kės, kad Izraelis turi pasitrauk-ti iš arabų žemių.

Izraelio opozicijai ministerių kabinetė vadovauja Gahal par-tijos vadas Menahem Begin. Jis laikomas pagrindiniu Izraelio "vanagu". Begin yra Lenkijos žydas. Kada Vokietija puolė Lenkiją, jis apsigyveno Vilniuje ir sovietams miestą okupavus 1940 metais, Begin buvo suim-tas ir ištremtas į Sibirą. Jo žmo-nai pavyko iš Lietuvos pabėgti į Palestiną.

Sovietams pradėjus formuoti lenkų dalinius Menahem Begin įstojo į armiją ir su ja pateko į Iraną, iš kur 1942 metais jis at-vyko į Palestiną. Čia Begin pra-dėjo savo karjerą slaptoje Irgun Zvai Leumi organizacijoje. Da-bar jis yra koalicinės Izraelio vyriausybės ministras be port-felio. Jo partija nesutinka, kad Izraelis pasitrauktų iš okupuotų žemių.

TATESHINA. — Japonijoje buvo pašventinta šventykla, skir-ta žuvusiems automobilių nelai-mėse. Japonijoje per metus au-to nelaimėse žūva apie 18,000 žmonių. Naujoje šventykloje, kuri pastatyta kalnuose, bus meldžiamasi už eismo nelaimėse žuvusių sielas.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausio mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

SVEIKATA - DARBU ĮSIGYTAS GĖRIS

Be pastangų dar niekas sveiku netapo.
Gyvenimo tiesa

Ne knygos, ne patarimai, ne pamokslai žmogui visų pirma reikalingi sveikatos užlaikymui, bet paties žmogaus savo jausmų — emocijų sunormavimas. Jausmais tvarkingas žmogus nepersivalgo. Jis nenutunka. Tokiam nereikia jokių knygų apie nutukimą. Priešinga, jausmais nesutvirtėjęs net storiusias knygas pervaręs po kelis kartus, — visvien lašinių neatsikrato, nes nepajėgia išpildyti gydytojo nurodymų. Toks nutukėlis metasi į kraštutinumus. Jis ima klausyti patarimų pas nemediciniškus žmones. Tuojau atsiranda jam patarėjų. Tai visoki plauko apgavikai. Jie tokiems jausmais nusilpusiems ima patarti visokias visokiąsias keistas dietas. Jos angliškai vadinasi "Fad diets". Jos niekada pacientui nepada. Bet milijonai žmonių leidžiasi apgauti, nes, kaip minėta, jausmais nusilpusi, neatsilaikoma prieš įvairius išnaudotojus.

Jau senai apgavikai dirba

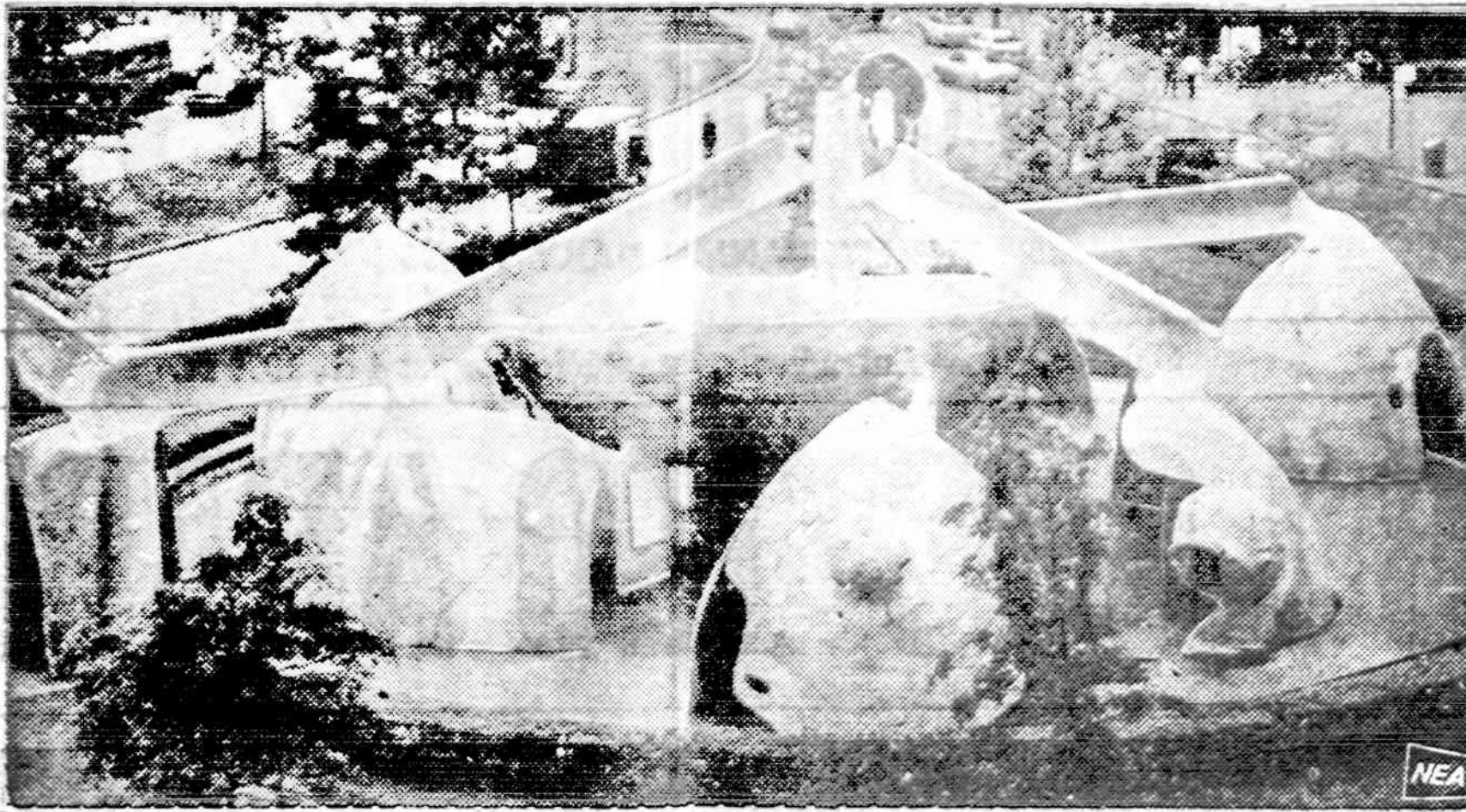
Jau kuris laikas žmonės girdi apie "Miracles diets", "Fabulous formulas" ir kitokius niekus, neva tirpinačius žmogaus riebalus švelniai, neskausmingai, tikrai ir greitai. Kiti apgavikai pataria valgyti kiek nori ir visai į valgio maistingumą (kalorijas) neatsižvelgti, jų neskaičiuoti, tik jų maisto produktus vartoti — ir numetamas svorio. Jie apgavikai esti užtikrinamas. Prieš visas tas melagystes stoji visi mūsų akyse mediciniškas faktas dietos prisilaikymas yra atkaklus, nemalonus gydytojo priežiūroje savęs liešinimas. Mitybos žinovai tvirtina, kad nutukimas yra chroniškas negalavimas — moksli-

dar neturi vaistų prieš jį. Tik, kaip minėta, jausmų susitvarkymas — nors tai labai nelengvas darbas, yra tikras vaistas prieš suriebjimą.

Kur nėra tikro vaisto, o tik labai sunkus kelias į jausmų susitvarkymą, ten tuoj prisistato apgavikai su visokiais šurmburum. Įvairiopi šundaktariai pakiša nuo visų ligų šundaktariai vaistai — priemonės, dietos vadinama vienu vardu "nos-trums". Jų pilna rinkoje pasilpusiems jausmais žmonėms apgauti. Ne viena tokių "Nos-trums" tegul nesusitapa savo rankų ne vienas lietuvis. Jis bus sveiksnis ir jo kišenė bus pilnė. Mat, dieta kaip ir insulinas cukraligė, nėra pagydomasis dalykas. Geriausi atvejai dieta sulaiko ligos plėtimąsi. Blogiausia, kad apgaviko dieta pagauna ligonį į sukuri. Jis numeta ir vėl priaugina svorį. Niekio kito jis su visokių apgavikų dietomis nelaimi. Tik svorio numetimo atveju jis pasigiria draugams apie jo stebuklingos dietos geras pasekmes. O kai jis po mėnesio vėl į tuos pačius riebalus atkrinta, jis tyli, kaip pelė po šluota. O garsas apie "stebuklingą" dietą eina tarp jausmais nusilpusių — ir taip blogis skrenda visus lengvatikius į dar didesnę vargą įtraukdamas. Juk nieko tau nepadės su ta "stebuklinga" dieta numesti kasdien po svarą svorio (daugiausia vandens) per dešimt dienų, kad vienuoliktą tavo svoris vėl ims kilti. Tas kaip tik ir atsitinka su tomis visomis "ypatingomis", "stebuklingomis" dietomis.

Kiek sutaupai, tiek turi

Kiek pinigų pasidedi banke, tiek jų tu ten turi. Kiek per-

Pittsburgho Trijų Upių Meno Festivaliui architektas Feliks Drury sukūrė šią skulptūrą, kurios formos buvo sudėtos iš popieriaus ir storai apipurkštos "polyurethane" putomis.

daug privalgai — atsakančiai pastorėji. Tai nesugriauinama mediciniška tiesa. Kiek per daug kalorijų į kūną įdedi virš jų tą dieną sunaudojimų, tiek riebalų atsiranda kūne. Tik tada žmogus numeta svorį, kada ji mažiau valgo negu jam reikia. Tada jo kūnas ima energijai naudoti sandėliuose kūno esančius riebalus. Juk kacetė niekas nematė riebalų kalinio. Užtai kiekvienas, kuris sau pavels tik 1,000 kalorijų dienėje suvalgyti, numes svorį, nežiūrint koki maistą jis naudos, bile tik jo maistingumas neviršys tūkstanties kalorijų. Gali ir vien tik ledus valgydamas suliesėti, jei jų virš 1,000 kalorijų vertės neperžengsi. Yra buvę tokių keistuolių, kurie po svarą per dieną numedavo vien ledus (ice cream) valgydami. Bet ar ilgai taip žmogus gali niekus išdarinėti. Jam reikalingas mišrus maistas ir jo tik reikiamas kiekis. Bet taip maitintis pajėgia tik savo asmenybe — jausmais susitvarkęs žmogus. O taip susitvarkyti galima tik tada, kai nuo mažens — nuo pat gimimo — žmogus imamas protinių tėvų drausminti ir savų laiku reikiamus darbus pratinti.

Žiūrėk ką valgai

Jei esi linkęs tukti, visada žiūrėk ką valgai. Su metais vis bus sunkiau. Nuo 25 metų amžiaus kūnas ima kas dešimtmetį sudeginti kūne maisto penkiais nuosimčiais mažiau. Jei valgysi nesumažindamas kiekio, tai su tuo pačiu maisto kiekiu nutuksi, kai 45 metų sulauksi. Iš čia ir gaunasi tie riebalai pusamžio sulaukusieji. Jie turi mažinti maisto davinį jų amžiui slenkant į senatvę.

Vien numesti svorį yra mažas mojis. Tai padaryti kiekvienas gali net ir labiausiai jausmais susilpęs. Pasispaus savaitei — ir nukrito dešimties svarų. Visas vargas yra nemesta svorį išlaikyti jo neapdidinus. Čia ir prieinama prie minėtų jausmų netvarkos. Žmonės tą netvarką vadina valios silpnumu, persirijimu, nesusilaikymu... Tai vis tas pats žmogaus asmenybės nesubrendimas iki normalaus jausmais žmogaus. Užtai visų pirma reikia nusiteikti svorio numetimui. Tas nusiteikimas ir yra iš visų pašalių sukratymas savo emocijų energijos atakai prieš riebalus. Bet toks nusiteikimas turi tęstis visą gyvenimą, jei nori sėkmingai svorį atsikratyti. Žmogaus asmenybės normalumas yra kiekvieno didžiausias turtas. Jo turi me mažiau, nes nesirūpiname jausmų sveikatos įsigyti. Medžiaginiai ištekliai mes mėgstame savo laimę matuoti. Užtai ir turime savo tarpe taip daug nelaimingųjų, jausmais nusilpusių. Tokie nepajėgia prisilaikyti sveiko maitinimosi dėsnių.

Kas yra tas sveikas maitinimasis

Negali nė vienas žmogus visam laikui prisilaikyti sveiko maisto, jei jis tokiu būdu laikymui tikrai nenusiteiks. Kitaip sakant, jei jis savaime jausmais nesustiprės bent minimaliai. Tai gi, nusiteikime svorio numeti-

muo ir saugiu keliu eikime į tokią sveikatą. Sveikas maitinimasis yra toks, kuris yra maistingumu atkakantis ir psichologiškai priimtinas. Visokias keistas dietas gali, tarsi vaikas žaisdamas, trumpam laikui pamėginti. Nė viena jų neišlaiko mokslinei kritikai. Todėl nė vietos jų nenaudokime ilgam.

Plačiai buvo skelbta tokia dieta: valgyk kiek nori mėsos ir trečdalį mėsos kiekio suvalgyk riebalų. Tai brangi ir ilgai neišsilaikanti negardi dieta. Pranyko ir vadinamoji "Eat-All-You-Want Reducing Diet". Taip pat ir "Revolutionary New Rockefeller Diet". Pats Rockefellerio institutas tą dietą atšaukė. Mišrų maistą nenaudodami, žmonės gauna neapgydomą vidurių užkietėjimą. Girdėjote ir apie tokią skysčių dietą svorio numetimui: kasdien išgerti vieną keturių uncijų stiklinę apelsinų sūnkos ir septynias šešių uncijų stiklines pieno. Tai maistingi dalykai ir savo vietoje ir reikiamam kiekyje labai naudingi maisto dalykai, bet kas norės visą savo amžių gerti, o ne valgyti savo maistą?!

Todėl visi liaukimės dairytis į visokius stebuklus. Gana jau tikėjimas tais stebuklais mus privargino. Geriau mums visiems bus, jei mes pradėsime natūraliai — be stebuklų, be stebuklingų dietų gyventi. Mums nereikia maisto medžiagas iš maisto šalinti, tik reikia suvalgomus maisto dalykus sumažinti. Tai ir yra visų sveikiausias maitinimasis. Gerai pasielgsime, jei riebius ir saldžius "ant trečios" duodamus valgius pašalinsime iš savo dietos, bet nereikia visai atsisakyti nuo cukraus. Riebalus irgi sumažinkime, bet visai nuo jų neatsisakykime: pakankamai riebalų gauname iš liesos mėsos. Tas pats ir su miltiniais krakmoliniais baltyminių valgiais. Sumažinkime bulves, duoną, pyragus, riestinius, blynus, o tortų visai nelieskime. Tik ypatingais atvejais savo gomurį jais papestinkime. Na, ir visą paslaptį su tuo svorio numetimu, taip visų trokštamą ir taip ne daugelio tepasiekiamą.

Judėk, dirbinėk, nesėdėk nuolat — tai padės suliesėti

Atsisakykime keistų valgių mo įpročių. Vienas lietuvis atsisakė valgyti vaisius ir daržoves. Jis kaip žvirblis trupiniai minti ir oda padengtais kaulais pabaisa varto. Tiesiai klinikoje įvairiopa. Deja, niekas jam nepaprastai kietų vidurių nesutvarko, nes niekas iš vaistinės jam naujų, sveikesnių nusiteikimų — emocijų nepirašė.

Su maistu besitvarkydami, nepamirškime judėti-krutėti ir taip savo riebalus tirpinti. Darbas — užsiėmimas, šalia maisto tvarkymo, yra antra priemonė svorio numetimui. Vienos valandos spartus vaikščiojimas sutirpina 300 kalorijų. Namų ruošia kas valandą, paima iš kūno 150 kalorijų. Tik nereikia be saiko mankštintis, nes tas gali besaikį apetitą sukelti. Dirbime neskubėdami ir netingėdami. Darže, apie namus, sode-

darbo susiraskime, jei iš namų dirbti neįeiname.

Vidutiniai dirbantysis namuose ar istaigoje sudegina 15 kalorijų per valandą nuo kiekvieno savo svorio svaro. Kiek kalorijų suvalgyti reikia, kad nepridėjus svorio, sužinoti iš penkiolikos padauginę savo svorio svarus. Jei sveri 150 svarų — pakaks 2250 kalorijų paroje. Tokiam kiekiui gali pats pasirinkti maisto. Gydytojas irgi gali talkinti. Kaip minėta, svarbiausias dalykas yra susitvarkyti su savais nusiteikimais, jausmais-emocijomis. Tada pajėgsime visam laikui tvarkos prisilaikyti bevalgydami. Vienas svaras svorio per daug — reiška, kad suvalgei ir nesudeginai savo kūne 3,500 kalorijų. Lentelės su kalorijų maiste nurodymais visur gaunamos. Tai nebus "stebuklinga" dieta, bet tikra, sveika ir gomuriui priimtina.

Įsigijimui kalorijų lentelių rašykit Superintendent of Do-

Chicago apskundė 9 automobilių firmas

Meras Daley pranešė, kad yra išskelta byla devynioms stambioms automobilių firmoms, prašant teismą uždrausti toms firmoms pardavinėti Chicago mieste savo automobilius, kol jų gaminamiems automobiliams nebus įvesti efektingi prietaisai prieš oro teršimą, kaip to reikalauja naujieji Chicago miesto švaros potvarkiai. Kaltinamos šios firmos: General Motors Corp., Ford Motor Corp.; Chrysler Corp.; Checker Motor Corp.; Studebaker Corp.; White Motor Corp.; Kaiser Jeep Corp. ir Mack Trucks Inc.

Daley pareiškė, kad automobiliai Chicagoje yra kalti dėl 60 nuosimčių visų oro ir aplinkos užteršimo.

Apkrėstas ežero vanduo

Waukegano miesto gydytojas Dr. Floyd Cannon įsakė uždrausti visas to miesto maudykles, kadangi ežero vanduo esąs labai apkrėstas žmonių išhatų bakterijomis. Nustatyta, kad Lake apskrities paežeriais vanduo turi 50 nuosimčių daugiau bakterijų, negu nustatytas "normolus" kiekis. Juo toliau į pietus, Chicago link, juo labiau vanduo esąs apkrėstas.

Vienintelis visame Lake apskrityje paplūdimys, kuriame leidžiama maudytis, yra Illinois State Park Beach prie Ziono miestelio.

cuments, Washington 25, D. C., prašydami "Food Value in Common Portions". Pasiųskite penkis centus.

Pasiskaityti. "Overweight and Underweight" gaunama be užmokesčio iš Metropolitan Life Insurance Co. 1 Madison Ave., New York 10, N. Y.

➤ Pusryčius valgyk kaip karalius, pietus, kaip kudiagaiktis, o vakarienę kaip skurdžiū.

SKAITYK PATS IR PARAGING

KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

This match can still burn a forest.

This one can't. 10 seconds made the difference.

In the forest, no match is "out" until it's cold. Neither is a cigarette. Nor a campfire. Nine out of ten forest fires are caused by people who forget this. Please — only you can prevent forest fires.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Sekmadienį, rugpiūčio 16 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENU PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS G. JONIKO ORKESTRAS GROS POLKĄ, VALSUS IR PAČIUS MODERNIS-KIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. RUGPIŪČIO 16 D. VISI KVICIAMI I NAUJIENU PIKNIKĄ.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mūsų parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogals, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
444 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

5%

Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

1970 Plymouth-Duster

KAINA nuo \$1,995.00

25 mylias su vienu galionu. Garantija 5 metai arba 50,000 mylių. Pigus leidimas.

PLYMOUTH, VALIANT, BARRACUDA, ROAD RUNNER, G.T.X., FURY-DUSTER.

BALZEKAS MOTOR SALES INC.

4030 Archer Avenue — Phone VI 7-1515

TAMPA, FLA.

Pavergtų tautų minėjimas

Floridos lietuvių grupelė per pavergtų tautų minėjimą Tampose, iš eilės: O. Kalpokienė, E. Radvilienė, O. Viliene, A. Temple ir Eleonora Daknienė.

Kiwanis klubas surengė pavergtų tautų minėjimą. Kalpokams iš vakaro buvo pranešta, kad minėjimas įvyks rytoj, t. y. 17 d. 10 val. ryto ir paprašyta, kad lietuviai dalyvautų, jei galima su tautiniais rūbais. D. Kalpokienės pastangomis, kelių valandų laiku telefonais sušaukta kiek kuriuos buvo galima, kad pasirengtų dalyvauti.

Man liko tik kelios valandos atvykti į miesto salę, bet kadangi labai arti susisiekimas, tai viskas buvo suspėta.

Minėjimas įvyko miesto posėdžių salėje. Dalyvavo miesto meras Mr. Grikio ir miesto valdyba. Klubo pirmininkas Mr. Miklas perstė pavergtąsias tautas pareiškdamas, kad pavergtieji reikalauja laisvės iš grobio rusų. Nebuvo didelio skaičiaus dalyvių ir ne iš visų tautų atsilankiusių. Didžiausia grupė buvo vengrų, antra lietuvių, toliau buvo lenkų, vokiečių. Gražu buvo kaip vengrai pasirodė savuose tautiniuose kostiumuose. Pora jaunųjų pašoko savo tautinį šokį ir dvi poros senesniųjų. Lietuvių grupelėje pasipuošusios tautiniais rūbais buvo šios: E. Daknienė, E. Radvilienė, Temp, D. Kalpokienė, A. (be kostiumo), o lietuvių daugiausiai pagyrė, kad jam pirmą kartą teko matyti tokie puikūs tautiniai rūbai. Jis paragino kad progai pasitaikius lietuvių vėl pasipuoštų. Kiwanis klubo pirm. Miklas pasveikino visus dalyvius. Lietuviams priminė, kad Tampoje jis pažįsta daug atsižymėjusių lietuvių, keletą pramonininkų ir su visais jis turi garbės bet kur dalyvauti.

Išmiršta Lietuvių Kaimelis

Gaila, kad šis minėjimas įvyko kuomet didžiulias dienas laiku dirba, o kurie nedirba, tai karščio prisibijo. Kitiems nebuvo galima suspėti pranešti, nes čia lietuviai neturime savo spaudos. Pirmiau Lietuvių Kaimelis būdavo gana greitas ir bet kokius subvėmus, kai buvo daug suvažiuosius iš šiaurės energingų veikėjų. Kur jie? Jau didžiulias išvažinėjo į Amžinybę, iš kurios daugiau pas mus nebeįeina. Mums likusiems liko tik juos visus prisiminti liūdnam širdimi. Pavyzdžiui abudu Puniškai. Rodos, tik vakar juodu matydavome daugumoje subvėmų. Pabarškas Jonas, taip greitai, po poros mėnesių jau jo nėra... Pabarškienė Tile ir jos nėra; nors dar gyva, bet jau ne su mumis. Tamas Šalkauskas, Jonas Zdanyš, Lapėnai, Ališauskai, Zabukienė... Dumčienė dar gyva, bet prieglaudoje atostogauja, Krukas, Tupikaitis, Aleksiuskas Ilnauskas, pirmutinis "karalius", aš antroji Lietuvių kvietėm čia lietuvių. Pirmesio jau nėra, likusi dar esu antroji.

Kaip ilgai, tai likimas nusprendė. Mudu su "Aleksiuku" daug atkvietėm čia lietuvių. Pirmesnieji visi suminėti jau amžinybėje išsiš. Mes likusieji vis dar esame "kaimelio" patriotai, tokie ir liksim ligi užbaigos...

Onutė

Laikas yra geriausias gydytojas, tik ne dantistams.

Gyviai blaivesni už žmones: jie geria tiek kiek reikia.

NETIKETAS POILSIS

(Tęsinys)

— Gerai tai gerai. Bet jeigu tu iš Leokadijos pasidarei Liolia, tad trumpinkim ir mano vardą. Būsiu Kostė.

Seimininkė pasigėrėjo:

— Kostė ir Liolia — puiku! O dabar... Apie ką čia mes rimtai buvome pradėję kalbėtis?

— Nagi apie kavą... — įsiterpė Gasiūnas.

— Taigi, apie kavą... — pasigavo Karosienė: — Mano vyrui tik kava. Niekio kita nepaduosi jam. Kai jis dirba, tai tik "smalina" ir kavą geria.

— Kaip tai "dirba"? — nusistebėjo Gasiūnienė.

— Nagi paprastai: skambina, natas rašo...

— Vajė, vajė, kaip tu, Kostė, jau niekini savo vyrą. Tai gi čia, kaip visur sako ir rašo, kūrėja. Jis kuria, o ne dirba.

— Koks pagaliau skirtumas, jei visais išpraktuoju?

Abu vyrai sėdėjo prie stalo tylom. Visai neaišku: ar jie klausėsi savo žmonių, ar kito mis mintimis gyveno? Pagaliau ir moterys aptilo. Ir jūdvių kalboje baigėsi ilgieji sakiniai.

Pasigirdavo atskiri kapoti žodžiai: "Dieviškai skanu..." — "Niekio ypatinga". "Kaip tu čia ir padarei?" — Labai paprastai...

Atėjo kava, tikrai gera — kvapni ir juoda, kaip tos brazilietės aksys. Kompozitorius smagūriškai kvepino ir pasigardžiavo: — Ha!

Šalimais sėdinti Liolia pasiskubino su grietinėlės indeliu. Tuo pat metu, kaip ant adatos atsidūrusi, šokterėjo ir suriko Kostė:

— Dėl Dievo meilės! Nei grietinėlės nei jokio pieno! Modestas tik juoda geria.

— Kodėl? — labai nusistebėjo vašingoji seimininkė.

— Taip man patinka, — pats, nelaukęs žmonos, pasisakė kompozitorius.

Seimininkė vistiek laikėsi savo nusistatymo:

— Aš manau tik todėl, kad mieste viskas fabrikatai ir sunku gauti tikros grietinėlės. Mes melžiam savo karvę ir mano grietinėlė sveika, natūrali — tikras kremas. Tik truputiuką...

— Ne, ne! — abiem rankom uždengė savo puoduką.

— Kodėl gi?

— Juk sakiau, kad nepatinka. Baltinta kava man — kaip muzikoj nedarnumas.

— Tik prietaras, klaidingas įsivaizdinimas. Kiek aš mačiau,

visi geria ir patenkinti.

Seimininkė vis dėlto prisitaikė ir gerokai šaukštą šliuktelėjo į kavos puoduką. Kompozitoriaus žmona taip persigando, kad net užsimerkė ir kvapą sulaukė. Akys sutavaro jai: čiups dabar Modestas puoduką ir paleis Lioliai įveidą. Taip atsitikdavo namuose. Kai atsimerkė, pamatė, kad nieko panašaus. Modestas ramiai sau sypsoi ir dargi maišo šaukštuku. Vieną kitą gurkšnelį patraukia.

— Na kaip? — pasilenkusi į jo pusę pasiteiravo seimininkė:

— Ar aš nesakiau, kad skanu ir sveika?

— Neblogai...

— Tikrai riebi grietinėlė žymiai pataisys jūsų sveikatą.

Karosas, berods, buvo pagyręs, bet tu dviejų gurkšnelių jam visai užteko. Likosi beveik artipilnis puodukas. Skubiai išsitraukė cigarečių dėutę. Pavartė, padavė ir stalą. Bematant pastebėjo seimininkę.

— Kas čia tamstos — Tareyton? Palauk, palauk! Aš duosiu savųjų...

— Kokios rūšies?

— Newport. Labai švelnūs ir nedirgina gerklės.

— Dėkui, ponai. Aš vėliau pabandyčiau...

— Kam vėliau? Prašau tuojau! Savuosius padėkit. Teisybę sakant, mano svečiai niekad savųjų nerūko. Prašau!

Karosas nusileido. Savuosius padėjo, o paėmė Newport.

Gasiūnas patylom, nežymiai jau buvo pasišalęs. Likosi tristos. Perėjo į salioną. Karosas, vos tik pamatė pianiną, tuojau skubiais žingsniais pasuko prie jo.

— O! Čia tai tikrai kas man būtina...

— Stok tamsta! — šuktelėjo seimininkė: — Ne, ne! Tai — tabu. Prašom čionai.

Karosas lyg sumišo. Jis atsiskuko ir nustebęs žiūrėjo į seimininkę. Toji teisinosi:

— Štai kur nelaboji! Juk aš pamiršusi buvau...

— Ką pamiršusi? — nieko nesuprasdamas paklausė Karosas.

— Argi tamstai žmona nieko nesakė?

— Tikrai nesuprantu, apie ką dabar kalbame?

— Dalykas visai aiškus. Juk aš tvirtai esu pasižadėjusi nei vienu piršteliu neprileisti tamstos prie pianino. Jeigu atostoguos, tai jau tikrai turi būti ramiausias poilsis... pabrėžtinai pratęsė paskutiniuosius žodžius.

— Bet aš noriu ir turėti pasinaudoti pianinu, — mandagiai, bet griežtai spyrėsi Karosas: — Argi jūs nesuprantat, kad muzika mano gyvybės tvinksnys? Kaip žuviai vanduo, kaip augalui saulė, drėgmė, taip muzikai paskambinti.

— Žinau ir suprantu, mano mielas. Tamsta manai čia mum paskambinti ir savotišką pramogėlę sudaryti. Ne, ne! To visiškai nereikia. Mes pasikvietėm ne tamstos talento bandyti — jis seniai visų pripažintas — bet ramiam poilsiui, tik ramiam poilsiui (vėl pabrėžė). Grįžę namo vėl galėsi daryti, ką tik bešmalydamas.

Kompozitorius beveik maldaavo:

— Labai dėkui, malonioji ponai. Aš visa tai suprantu ir vertinu. Bet tik dvi tris sekundes... Mano ausyse vibruoja savotiška įdomi melodija. Norėčiau patikrinti ir užfiksuoti. Vėliau galiu pasimirti...

— Pažįstu jus, aistros žmones. Iš pradžių tik sekunde, bet paskui toji sekunde valandomis pavirsta. Ir tamsta juk toks pat nesuvaldomas. Man Kostė pasakojo. Jeigu tamsta toks veržlus, tai aš irgi užsispyrsiu. Kol čia mano svečias esi, nė iš tolo prie pianino!

Karosas tartum apsmuko. Paniūrom, nuleista galva dūlčiojo į savo žmoną. Atrodė lyg priekaitavo jai, lyg prašė, kad

Exuma saloje, Bahamuose, vienas žūnelis turi pagal salos stilių pastatytą šuns būdą. Ji erdvi ir vesi.

užtarti. Tuo pat metu kažka mūrmėjo sau, kad lagaminai tebesą neiškrauti, kad turįs eiti į viršų.

Žmona sekė paskui. Ejo priblokšta. Labai bijojo, kad tik nebūtų sumanęs susikrauti lagaminą ir paprašyti atgal vežamas. Iš tikrųjų, vos tik įžengė į kambarį, tuojau nusitvėrė lagaminą. Atvožė viršų — tuščias, nes jau pirmiau buvo ištrauktas. Pastovėjo, pasižiūrėjo ir nubloškė. Prasižadė duris į balkoną. Pūsgarsiai švilpavo, niūniavo įvairias melodijas. Rūkė ir mėtė vieną cigarečių po kitos. Gal todėl, kad tai ne savosios, bet seimininkės. Nuolat čiulpsėjo lūpomis, jog trokšdamas, kad čia dabar tekėtų tikros juodos kavos upelės.

Karosienė tylom tūnojo kambarėje. Jai rūpėjo daug kas patvarkyti, tik vengė ar bijojo smarkesniu neatsargiu garsu suerzinti ir supykinti savo vyrą. Labai apsidžiaugė, kai mažmininkė. Toji teisinosi:

— Štai kur nelaboji! Juk aš pamiršusi buvau...

— Ką pamiršusi? — nieko nesuprasdamas paklausė Karosas.

— Argi tamstai žmona nieko nesakė?

— Tikrai nesuprantu, apie ką dabar kalbame?

— Dalykas visai aiškus. Juk aš tvirtai esu pasižadėjusi nei vienu piršteliu neprileisti tamstos prie pianino. Jeigu atostoguos, tai jau tikrai turi būti ramiausias poilsis... pabrėžtinai pratęsė paskutiniuosius žodžius.

— Bet aš noriu ir turėti pasinaudoti pianinu, — mandagiai, bet griežtai spyrėsi Karosas: — Argi jūs nesuprantat, kad muzika mano gyvybės tvinksnys? Kaip žuviai vanduo, kaip augalui saulė, drėgmė, taip muzikai paskambinti.

— Žinau ir suprantu, mano mielas. Tamsta manai čia mum paskambinti ir savotišką pramogėlę sudaryti. Ne, ne! To visiškai nereikia. Mes pasikvietėm ne tamstos talento bandyti — jis seniai visų pripažintas — bet ramiam poilsiui, tik ramiam poilsiui (vėl pabrėžė). Grįžę namo vėl galėsi daryti, ką tik bešmalydamas.

Kompozitorius beveik maldaavo:

— Labai dėkui, malonioji ponai. Aš visa tai suprantu ir vertinu. Bet tik dvi tris sekundes... Mano ausyse vibruoja savotiška įdomi melodija. Norėčiau patikrinti ir užfiksuoti. Vėliau galiu pasimirti...

— Pažįstu jus, aistros žmones. Iš pradžių tik sekunde, bet paskui toji sekunde valandomis pavirsta. Ir tamsta juk toks pat nesuvaldomas. Man Kostė pasakojo. Jeigu tamsta toks veržlus, tai aš irgi užsispyrsiu. Kol čia mano svečias esi, nė iš tolo prie pianino!

Karosas tartum apsmuko. Paniūrom, nuleista galva dūlčiojo į savo žmoną. Atrodė lyg priekaitavo jai, lyg prašė, kad

toks nuolaidus ir lengvai pasiduoda, kaip avinėlis? Juk namuose dėl tų visų dalykų audra būtų kilusi — didžiausia audra. Jis toks nekantrus, despotiškas... O dabar?... Kas čia per monai? Kokie burtai? Argi jau toji Liolia tokia žavi, moteriškai patraukli? Niekio panašaus. Paprasta kaimiška moteris. Tik gal didybėn per daug pakilusi, savo galia pasitikinti ir akiplėšiška. Tikrai akiplėšiška! Prašosi išvada, o kokia? Labai paprastai, kad aš jam, Modestui, jau nebeįdomi, neberekalinga...

Pirmą sykį gyvenime tokios nelemtos refleksijos, tokios sunkios, nenugalimos, kad net atsisakė kartu pasivaikščioti. Teisinosi, kad esanti labai pavargusi, besirengdama kelionėn.

Gasiūnienė mažai tekreipė dėmesio. Ji žinojo, kas tai yra moters "pavargimas". Abudu su Modestu dardėte nudardėjo liopyne žemyn. Saulė, žaluma, įvairiausi kvapai bematant pasigavo juodu į savo glėbį. Seimininkė vedžiojo, rodė braškių lysves, vaiskrūmius, kaktusų kalveles, desert style vadinamos. Vis pasakojo, kad čia josios pastangomis viskas padaryta. Ji pirkusi, sodinusi, nuolat atsidėjusi prižiūrinti. Bet darbo esą daug, tačiau malonu... Staiga padarė ilgesnę pauzę, daugiau oro patraukė į savo krūtinę ir labai jausmingai pasakė:

— Bet kaip čia gražu pavasarij! Tikras rojus kampelis!

— Išvaizduoju...

— Būtinai atvažiuokit kitą pavasarį!

— Deja, pavasariais kaip tik labiausiai esu užimtas.

— Gaila... labai gaila... Bet šit kas. Kol grįšim į vidų, norėčiau paklausti.

— Būtent? — Karosas atidžiai pasižiūrėjo.

— Kaip su tomis melodijomis? Ar pirmiausia jos ateina į galvą paskui paverčiate natomis, ar pirmiausia sėdite prie pianino ir improvizuojate, kol pasigauzinate tinkamą melodiją?

— Kartais vienaip, kartais antraip, — abejingai atsiliepė kompozitorius.

— Tai labai įdomu. Aš dažnai stebiuosi, kaip tatau pasidaro. Dabar dar vienas klausimas, jeigu tamstai neįkyrėjau.

— Prašau...

— Ar pirmą tamsta sukomponuojai ir paskui duodi pasirinkti tam rašytojui, kad suderintų

žodžius, ar pirmą pasirenki žodžius, o paskui derini muziką? — Esti taip ir kitaip, — daug negalvojęs atsakė Karosas.

— Labai įdomu... O štai ir mano vyras, belaukias verandų, — kažkodėl ypatingai pabrėžė žodžius — mano vyras.

Gasiūnas įprastai prašnekino: — Na, kaip? Ar nepavargai, pone maestro? Juk mano žmona, kaip kazokas. Jai tik lakstyti. O jeigu ką nors pasigauna, tai tuo labiau.

— Puiki žmona, gera žmona...

— Kaip viskas patiko? Kokios tamstos išvados?

— Išvados beveik konvencionalinės. Daug geriau verstis kontraktorium negu muziku.

— Na, na? — pasipriesino Gasiūnas.

— Aš imu bent materialiai. Palyginkim, ką aš turiu ir ką jūs. O juk esame beveik to pat amžiaus ir tais pačiais metais, net tuo pačiu laivu atplaukėm į Ameriką, kaip DyPy.

— Ne tamsta! Mano darbas gal atrodo daugiau fiziškas, bet vistiek nėra jau taip lengva ir paprasta. Reikia gabumų, o be to ir sumanumo dar. Kiekvienam versle ar profesijoj reikia pagauti ir suprasti žmonių psichologiją. Iš pradžių vos gal su galu suvedavom. Net skolose įbridė buvom. Nesisekė ir tiek. Vos nevos vieną namą per metus pastatydindavom...

— Na ir kaip? — nekantraudamas pertraukė Karosas.

— Nagi štai idėja, arba amerikietiška tarant sugestija. Sudėdau su vienu salūnininuku, kuris apsieil turėjo pinigų. Pradėjom pirkti sklypus, nuošaliai esančius ir pigesnius. Statėm atskirus privačius namukus — jaukius ir patogius. Siūlėm pasirinktinai: nuomoti arba nusipirkti.

— Ir sekėsi?

— Be abejo! Juk čia irgi psichologija. Žmonės mėgsta, kas nauja ir privati.

— Ir dabar tebedarot taip?

— Žinoma! Daroma ir darysim! Mūsų sklypai vis tolsta už miesto. Bet pravedam kelius, vandenį, elektrą ir — perka. Atstumam dabar nieko nebereikš.

Kiek pirmiau miestuose glaudėsi ir grūdosi krūvon, tiek dabar plinta, erdvėja ir bėga į laukus.

— Idomu... Tikrai įdomu! Bravo, Prana! Juk čia irgi kūryba.

(Bus daugiau)

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 3, Sat. 9 to 13:30

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas rūs taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 4-1100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per
six month, \$6.00 per 3 months. In
other USA localities \$18.00 per year,
\$10.00 per six months, \$5.00 per
three months; Canada \$20.00 per year;
other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose
pusei metų \$20.00
trims mėnesiams \$11.00
vienam mėnesiui \$6.00

Kitose JAV vietose:
metams \$18.00
pusei metų \$10.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Nauji siulai rašančiom lėlėm

Prieš pačias didžiąsias šventes — Lenino gimimo sukakties, dainos, šokių, sporto ir kitokias, — į Vilnių buvo suvežtos visos okupuotoje Lietuvoje rašančios lėlės. Parodų salėje joms buvo parišti nauji siulai, kad nematoma ranka galėtų kilnoti ne vien kojas, bet lankstyti nugaras ir vedžioti jų rankon įdėtą plunksną pagal pastutinį nutarimą ir pareikalavimą. Pirmasis siulų parišimas buvo garbinamas visoje komunistinėje spaudoje. Savačių savaitėmis "Tiesoje" ir kituose laikraščiuose ėjo straipsniai apie rašytojų įsitraukimą į "socialistinę kūrybą", bet apie gegužės mėnesį Vilniuje vykusį rašančių lėlių suauktą suvažiavimą net ir komunistinėje spaudoje labai mažai tepasakytą.

Tiek težiome, kad šį rašančių lėlių suvažiavimą pradėjo veteranas Kostas Korsakas, kurio rankos, ne siūlais, bet storomis virvėmis buvo supančiotos dar nepriklausomos Lietuvos laikais. Prof. Petras Leonas, perskaitęs naujai atmuštą "Kultūros" numerį, pasikviesdamas pas save Korsaką ir klausdamas, ar kartais jo rankos nesantys supančiotos, bet Korsakas mokėdavo seną profesorių įtikinti, kad "viskas tvarkoje", o Korsako logika jam tik atrodėdavo šlubuojanti todėl, kad būdavo paimta tikta vienos siauros srities bešileidžianti tekė.

Korsakas žadėjo senam profesorui pasitaisyti, bet nepajėgdavo. Jis jau tada buvo pažadėjęs "eiti su gyvenimu" (sovietų agentų nešamu ir nepriklausomą Lietuvą), jis ir šiandien sukviesiems jaunuoliams pasakojo, ką jaunas rašytojas privalo daryti, jeigu nori, kad jo kūriniai būtų spausdinami. Jis patarė leisti parišti nematomą siulą ir nesipriešinti, kai nematoma jėga koja, ranką arba net plunksną bandys vedžioti reikalinga kryptimi. Pats Korsakas suvežtiems jaunuoliams buvo gyvas pavyzdys. Savo atsiminimų jis dar nerašo ir nepapasakojo, kada jam buvo parišta pirmoji virvutė, bet kiekvienam buvo aišku, kad jis dėl tos virvutės išaugo į didelius "rašytojus", "mokslininkus" ir kad dabar jau net eilėraščius pradėjo rašinėti...

Ne visos rašančios lėlės galėjo žinoti, kad tas pats Korsakas atidarė dar karo metu Vilniun suvežtą pirmąją Lietuvos rašytojų suvažiavimą. Žemaitijoje dar tebėgo kovos su pirmyn besiveržiančiais rusais, bet sovietų karo sunkvežimiai ir net lėktuvai iš įvairiausių Lietuvos vietovių į Vilnių suvežė gyvus likusius Lietuvos rašytojus. Suvežtiesiems Paleckis papasakojo, ko rusai nori iš lietuvių rašytojų. Jis pridėjo sudaryti kūrybai reikalingas sąlygas. Jis reikalavo plunksnos darbų, nes Vilniun atvežti redaktoriai neturėjo rankraščių...

gas sąlygas. Jis reikalavo plunksnos darbų, nes Vilniun atvežti redaktoriai neturėjo rankraščių...

Iš Alytaus Vilniun atvežtas Kazys Jakubėnas atsisotų ir Paleckiui išdėstė komunistų "sudarytas kūrybos sąlygas". Baigęs 10 valandų darbą kooperatyve, dvi valandas praleidau prie maisto krautuvės. Parėjęs namo ir apsitvarkęs, pasidėjau plunksną ir buvau besirengiąs rašyti, bet įsiveržė trys policininkai į kambarį ir tris valandas griozdė... Kai jie, viską sujaukę, išėjo, tai "kūrybai" nuotakis jau negalėjo būti". Paleckiui labai nepatikus, ši Jakubėno pastaba. Jakubėnas neleidė naujiems valdovams ar jų agentams parišti virvutės prie jo plunksnos. Jis labai brangiai už tą drąsą užmokėjo.

Kad kuriam nors Vilniui atvežtam jaunam rašytojui neateitų mintis kelti viešumon "kūrybos sąlygas" "socialistinėje visuomenėje", ar kad kuris nedrįstų pareikalauti laisvės realiom problema nagrinėti, tai Lietuvos kompartijos centro komitetas nedviprasmiškai visus įspėjo. Antanas Sniečkus paruošė specialų atsisaukimą, kuris buvo ne tik perskaitytas suvežtiesiems rašytojams, bet atspausdintas ir "Tiesoje". Be tokių atvejais įprastų įžanginių žodžių ir pastabų, tas atsisaukimas taip sako:

"Ir todėl rašytojų dėmesys turi būti nukreiptas į dirbantį ir kuriantį tarybinį žmogų. Tarybų Lietuvos darbo žmonės laukia iš jūsų naujų idėjų, kai meniška branda kūrinių apie darbininkų, kolūkiečių ir inteligentijos pasiaukojantį darbą, apie jų kasdieninį gyvenimą, svajones ir lūkesčius.

"Mes tikimės, kad tarybinė literatūra, davusi nemažai vertingų kūrinių, ateityje dar labiau suklestės, kad visų kartų mūsų rašytojai — prozaikai, poetai, dramaturgai, literatūros kritikai bei mokslininkai ir toliau žengs vieningoje darnioje kovotojų už komunizmą gretose". ("Tiesa", 1970 m. geg. 28 d.)

Visų savarankiškai galvoti pajėgiančių rašytojų didžiausioji svajonė yra laisvė. Visų Lietuvoje esančių rašytojų didžiausias lūkestis yra nutraukti tą siulą, kurį jiems prirėžė okupantai. Lietuviai rašytojai nenori būti rusų pareigūnų šokdinamos lėlės. Jie mato žiaurią gyvenimo tikrovę ir norėtų laisvai tą tikrovę aprašyti, kaip jie ją mato ir girdi, bet rusų okupuotoje Lietuvoje rašytojai negali pasirinkti temų ir laisvai jų nagrinėti. Gali rašyti tikta "komunistinėje gretose", pagal komunistų vadų tampomus siulus.

VLADIMIROVIENĖS INFORMACIJOS

Mūsų tarpe yra netikintų, kad sovietų vyriausybės siunčiami ir užsienį asmenys yra ištikimi Kremliaus tarnai, įsipareigoję šnipinėti arba bent vesti sovietinę propagandą. Įsipareigoję yra ne tik jie patys, bet ir jų šeimos.

Zinome, kad moksle melo būti negali, tačiau Sovietijoje, pagal lenininį mokslą, ir mokslui skirti leidiniai tarnauja melu ir šmeižtu pagrįstai informacijai ir propagandai. Šią tiesą jų pačių spauda atskleidžia.

Į mano rankas pateko Sovietų Rusijos kompartijos leidžiamas Lietuvoje lietuvių kalba žurnalas "Mokslas ir gyvenimas", š. m. liepos mėnesio 7 nr. Tarp kelių įdomių straipsnių, 81 psl.

pradėda pagal lenininį mokslą paraštas Irenos Vladimirovienės, Leono Vladimirovo, Jungtinės Tautos tarnavusio sovietų bibliotekininko, žmonos straipsnis "Amerikos militarizmo čiuptuvai".

Kokias šį raudonoji dama žinias surinko, papildydama jas savo fantazija, tokias pateikė žurnalo skaitytojams. Žinios gali būti tikros, tik jos verkšlenimas dėl perdėtų amerikonių vargų nereikalingas, nereikalinga ir nuostaba. Jos parašyta:

"1966 m. sausio mėnesį JAV B-52 tipo bombonešis su trimis vandensbombėmis bombomis nukrito į Viduržemio jūrą. Šis siaubingas krovinyvų buvo suirastas tik po 80 dienų. JAV

karinėje bazėje Okinavos saloje 1969 m. liepos mėnesį dėl nepakankamo saugumo išsiveržė nervinės dujos ir užnuodijo daug žmonių. Utaho valstijoje stailga krito 6,500 avių, nes netoli avių fermos yra kariuomenės cheminio ginklo bandymo centras".

Tiesa, lėktuvus su bombomis nukrito, žalos niekam nepadarė. Kad ir po 80 dienų, bet bombos vistik buvo išimtos. Jeigu Okinavos saloje buvo prasišveršius nuodingos dujos ir užnuodijo žmonių, tai moksliniame žurnale paprastai pateikiama ir skaičius; jei neįmanoma tiksliai apskaičiuoti, duodamas apytikris skaičius, o Vladimirovienės pasakytą tik "daug". Jeigu ji nenurodo skaičiaus, tai abejojama, ar iš viso toks įvykis buvo.

Vėl gi:
"Negrų riaušėms numalšinti miestus buvo įvesti kariuomenės daliniai. Panašiai buvo ir studentų bruzdėjimo metu..."

Na, ir kas gi čia nuostabaus? Žinoma, Sovietijoje tokių riaušių ar studentų bruzdėjimų nebuvo, nes ten nėra laisvės. Ten tokiu būdu reikšti nepasitenkinimą ne tik negalima, bet ir už galvą apie tai grūmoja bausmė. Užtenka įtarimo bausmei gauti. Už menkiausias pasireikšimas prieš valdžią uždaro mi į kalėjimą, siunčiami į prievartinių darbų stovyklas ir pastaruoju metu jau psichiatrinėse ligoninėse uždaro mi. Ten užtenka milicijos ir čekistų su neklaužadomis susidoroti. Bet jeigu šių nepakanka, tada pašaukiama raudonoji armija, tik ji atvyksta ne tokia kaip JAV-se, bet su kulksvaidžiais, tankais, net bombosvydžiais. Argi taip nebuvo Berlyne, Vengrijoje ir kitur? Sovietijoje neklaužadų milicija, čekistai ar raudonarmiečiai nenėša į automobilių — patys be pasipriešinimo eina, nes žino, kad tokie "ponaičiai" už neklusumą "pavaišina" šautuvo buože arba gumine lazda "paglostomi" pečiai ar kuri kita kūno vieta. Ten vaigis ar plėšikas nuo čekisto ar milicininko bėgti negali, nes jie to tik ir laukia pistoleto ar šautuvo išbaidyti, tada nereikia ir tampytis su jais.

Raudonoji žvalgybininkė puiškiai žino, kad JAV leidžiama demonstruoti prieš vyriausybę ir kad dažnai tuo pasinaudoja asocialus elementas: daužo langus, plėšia krautuves, muša žmones, policininkus iš pasulų šauda. Todėl JAV demonstrantų ramių gventojų atspaugai ne višada policijos užtenka — pakalbama pašaukiama kariuomenė. Taip visur daroma. Su riaušinkais kovojama fizine jėga, o

nežino mano bičiuliai, nežinau ir aš, iš kurios televizijos stoties programose militarizmas garbinamas ir kuriuose kinuose rodomi tokie filmai. Kasdien žiūrime televizijos visokių programų, nuimame ir į kina, bet to nepastebėjome. Karių pasipiepiamos programos matome, karių kritikuojant, net niekiant, matome ir girdime; valstybės prezidentą ir jo kabineto narius kritikuojant ir pašiepiant taip pat matome ir girdime. Dievaž, čia raudonosios diplomatus nutauzta. Matyt, ji nori įtikinti žurnalo skaitytojus, kad ne vien pas juos tas dėdasi, bet ir kitur. Arba vėl:

"...Karinės išlaidos praryja beveik pusę krašto pajamų. Vietnamo kare kasdien žudymo

ir naikino tinklams išleista ma 77 mil. dolerių".

Bet kodėl raudonoji dama nepasakė, kiek Sovietų Rusija Vietnamo kare žudymo ir naikino tinklams išleidi? Žinoma, ji to pasakyti negali, nes ir nežino, o jeigu žinotų ir pasakytų — galvos netektų.

Vladimirovienė, norėdama palankiau nutelkti Sovietijos gyventojus dėl raudonosios armijos milžiniško ginklavimosi, štai kuo operuoja:

"Nuo antrojo pasaulinio karo pabaigos JAV ginkluotoms pajėgoms, šaltajam karui ir ginklavimosi varžyboms išleista trilijonai dolerių. Šios išlaidos tikslams išleidi? Žinoma, ji to pasakyti negali, nes ir nežino, o jeigu žinotų ir pasakytų — galvos netektų.

Čia kyla klausimas: kodėl Vladimirovienė nutylėjo su kuo tas šaltasis karas vykstą ir su kuo ginklavimosi srityje varžomasi; kodėl ji nepalygina tam tikslui Sovietų Rusijos išleistų lėšų? Kodėl ji nepaminėjo: nors JAV trilijonus išleidi karui ir ginklavimuisi, bet dar daug trilijonų lieka ir kitiems reikálams. Amerikoje gyvenamųjų namų statyba rūpinasi privati žmonės, kompanijos ir savivaldybės, o švietimu — valstijos ir privačios organizacijos, tad federalinei valdžiai išimtinai tuo rūpintis netenka — ne taip kaip Sovietų Rusijoje. Amerikos darbininkai įsigyja namus arba įsisiunuoja ir būdų visiems užtenka, o Sovietijoje je jau virš 50 metų kaip be pertraukos stato gyvenamus namus ir žmonės butų negauna.

Vladimirovienė nurodo, kiek JAV turi užsienyje karinių bazių ir kiek tose bazėse laiko kariuomenės. Tiesa, JAV turi karinių bazių užsienyje, nes jas vertia ta daryti Sovietų Rusija. Bet ten, kur tos bazės yra, kraštai neokupuoti. O kaip su Sovietų Rusijos bazėmis? Tik Rumunija ir Kuba dar neokupuotos. Čekoslovakija tik pabandė laisvą atsisveikinti ir atspalaiduoti nuo Sov. Rusijos varžtų, tuojau buvo okupuota.

Raudonoji dama Vladimirovienė fantazuoja:

"Kariniai organai vis daugiau įtraukiami į kovą prieš vandeninius ir sausius. 1969 m. buvo paskelbta, kad kariuomenės specialiai treniruoja apie 700,000 vyrų kovai su vidaus neramumais. JAV vis labiau atėja prie garnizoninės valstybės.

"Pentagone yra įrengtas atitinkamas centras su elektroninėmis mašinomis, teletaisais ir žemėlapiais. Išsipa parą sekami ir stebimi tie krašto ir miestų rajonai, kur didesnis skurdas, nes čia dažnesni neramumai..."

(Nukelta į 6 psl.)

VLADAS CIVINSKAS

BRANGIEJI AKMENYS

57.

Net išblyškę ir debesuoti akmenys, dabar visiškai menkaverčiai, buvo tarp pačių vertingiausių mineralų, naudojamų ir papuošalams, ir meno darbams. Senojo Egipto išlikusios vazos ir dubens, etruskų ir romėnų intagijos, Trojano biustas, Meduzos galva ir miniatūrinės Belvederio Apolono, Ferneso Herklio ir Laokono grupės reprodukcijos pablyškusiame antikino meno pavyzdžiu.

Išgalejus krikščionybei, amethystui buvo suteikta išskirtinai didelė garbė — jis buvo parinktas vyskupų ir kitų Bažnyčios dignitarių akmeniu, kuo jis išlikęs iki mūsų dienų žieduose. Dar 14 ir 15 a. Europoje amethystas savo populiarumu ir verte nepasileido deimantui, ir šioje konkurencijoje su didesniais ar mažesniais svyravimais išsilaikė iki praėjusio šimtmečio vidurio. Anglijos karalienė Charlotte ir Rusijos Katerina II buvo paskutinės didžiosios amethystų kolekcionierės. Katerinos II amethystai, kurių tik dalis išlikusi ir dabar saugomi Maskvoje, vertinami milijonais, o Charlotes amethystų karoliai yra tarp pačių brangiausių Anglijos karalių relikvijų.

Tik 19 a. pradžioje, Brazilijoje ir Urugvajuje suradus pasakiško turtingumo amethystų laukus, Europoje amethystas staiga liūvosi buvęs retas akmuo. Kainų kritimas buvo toks didelis ir staigus, kad atrodė,

jog amethystą išliks kalnų kristalo likimas. Pamažu kainos susinormavo, atgavo pusiausvyrą, bet akmuo taip ir liko pusiau brangiųjų akmenų tarpe. Vis dėlto populiarumo, kaip vienas pačių gražiausių brangiųjų akmenų, nėra praradęs ir dabar. Amethystų žiedai, auskarai ir medalinai ir dabar yra tarp mėgiamiausių vakarinųjų moterų papuošalų.

Akmens vardas yra kilęs iš senosios graikų kalbos ir pažodžiui reiškia — blāvus, ne girtas. Senieji graikai tikėjo, kad jis apsaugo juos nuo girtumo ir nuo kvailiojimų pasigėrus. Šis prietaras, kuris iš tikrųjų senesnis ir už graikus, kai kuriuose kraštuose išsilaikęs iki mūsų dienų, nors, rodos, pakako laiko įsitikinti, kad pasigėrę kvailioja ir su amethystais, ir be amethystų. Chemine sudėtimi, jis kaip ir visi kvarcai, yra silicio — deguonies junginys. Lyginamasis akmens svoris — 2,65, kietumas Mohs skalėje — 7.

Amethysto spalva ir skaidrumas priklauso nuo mažutėlių titaniaus, geležies ir mangano priemaišų, šimtosiomis vieno procento dalimis esančiomis akmens kompozicijoje. Geriausi akmens, kaip jau minėjome, yra visiškai skaidrūs ir gliaiti tamsaus purpuro spalvos su vos pastebimu tamsiu radonumu atspindžioje. Toki akmens reiti, randami tik keliose vietose pasaulyje, jų kainos siekia iki 30 dol. už karatą ir daugiau. Menko skaidrumo ir išblykusių spalvų amethystai pardavinėjami po 1 — 2 dol. už karatą, o kai kuriuose kraštuose

dar pigiau, maždaug po tiek, kad apsimokėtų jų šlifavimo darbas.

Vienintelis brangusis akmuo, su kuriuo per klaidą galime sumaišyti amethystą, yra korundas, šiuo atveju vadinamas purpuriniu safyru ar kartais "orientaliniu amethystu". Klaida būtų menka, nes šis safyras už amethystą yra ir retesnis, ir brangesnis. Abu akmenis išskirti galima pagal jų lyginamąjį svorį (amethystas — 2,65, purpurinis safyras sunkesnis — 4,2 pagal kietumą amethystas — 7 purpurinis safyras — 9, bet lengviausia pagl spalvą: vakare prie žvakės šviesos amethysto purpuras lyg prigęsęs, įgauna savotiško pilkumo, o purpurinio safyro spalva lieka nepasikeitusi.

Amethysto spalva neatspari ir karščiui. Prie 250 C. jis pradeda keistis, spalva pamažu ima blėsti, ir pagaliau virsta puiškiu geltonu akmeniu. Atvėsęs amethystas buvusios spalvos jau neatgauna. Šis akmenis ypatybė labai palanki brangiųjų papuošalų industrijai. Dabar jau jokia paslaptis, kad patys gražiausi citrininiai, greičiausiai yra tik truputį "paspirginti" amethystai. Aišku, šių eksperimentų niekas nedaro su geriaisiais amethystais, kurie už citrinius nepalyginamai brangesni, bet menkaverčius pablykčius amethystus paversti puiškiais geltonais citrininiais apsimoka.

Amethystų, kaip ir visų kvarcų, kristalai šešiasoniai, pagali šešiasienėmis piramidėmis užsibaigiančiais galais. Dažniausiai jie randami tartum suaugę į vieną di-

delį kelmą, prie pagrindinės uolos prilipę arba vieni, arba kiti kvorco kristalų, dažniausia agatų, aplinkoje. Upių sąnašose ir žvyrnuose amethystų pasitaiko ir palaidais kristalais, gerokai apsitrynusiais vandenyje, bet ir tokių kristalų formos gana ryškios ir nesunkiai atpažįstamos. Kristalai įvairaus didumo, nuo mažutėlių iki pėdos ir daugiau ilgumo, bet dažniausia maždaug gero piršto dydžio. Mažiausieji, nors ir būtų geros spalvos, ir brangiūs akmenys per maži, didžiausieji dažniausiai trūksta skaidrumo ir geros vienodos spalvos. Šlifavimo dirbtuvėse kartais tenka sunaudoti daug svarų kristalų, kol iš jų išrenkami vienas ar keli dėmesio verti akmenys.

Brazilijai jau daug metų priklauso amethystų produkcijoje pirmaujanti vieta. Patys didžiausieji brangiųjų amethystų ištekliai yra Rio Grande do Sul provincijoje pietrytiniame krašto kampe, Serra do Mar kalnuose. Jie čia nusitęsta toli į pietus ir pereina į Urugvajų. Minas Gerais provincijoje brangiųjų amethystų randama bent keliose vietose, bet geriausių spalvų ir pilno skaidrumo akmenys gausiau randami tik Campos dos Cristaes kvarcų laukuose netoli Diamantino ir Ribeirao da Paciencia kasyklose netoli Ouro Preto, žymiose savo topazais. Nemaža gerų amethystų yra ir Minas Novas kasyklų žvyrnuose, kur jie randami kartu su topazais, chrysoberylais ir kitais brangiaisiais akmenimis.

JAV taip pat priklauso prie amethystais turtingų kraštų, tačiau čia surenkamų akmenų vos pakanka vietos rinkai. Pagrindiniai JAV amethystų ištekliai yra keliolikoje vietų, kurių svarbiausios: Amherst County, Virginia, Alexander ir Lincoln Counties, North Carolina, Keweenaw, Michigan, Jefferson County, Montana, Deer Hill, Maine; Chester County, Providence Township ir Delaware County, Pennsylvania. Amethystais taip pat turtingi Lake Superior vakariniai pakraščiai, kur gerų akmenų randama ir JAV, ir Kanados pusėje. Kitose JAV vietose randami amethystai arba labai vidutinės kokybės, arba visai menkaverčiai.

(Bus daugiau)

BRANGYBIŲ PREKYBA

TERRA

Savininkai V. ir U. CIVINSKAI

Brangieji akmenys — Aukso ir kt. papuošalai — Sveicarij laikrodžiai. Taip pat — kristalai, sidabrai, porcelianai ir visos kitos dovaninės prekės.

TERRA, 3237 W. 63rd St., Chicago, Ill.
Telef. 434-4660

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujienas"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Resid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiepia, skambinti 374-3012

DR. S. BIEZIS
Telefonai: PROspect 6-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtik. antradieniais ir penktadieniais.
Treč. ir šėkm. ofisai uždaryti.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
FISICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Kadai: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirm. ketvirt. nuo 1-4 ir 7-9.
antr. penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šėkm. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2017 W. 31st STREET
Tel. OK 6-2400
Val. pagal susitarimą. Pirm., ketv.
ir antr., antradienį, penkt. 10-12, ir
šėkm. 10-12 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šėkm. uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Resid. telefonai: GARDen 3-7278
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirmą tik susitarus.
Valandos: pirm. ketvirt. 5-8,
antr. 2-4.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MĖSKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirm. antr. ir penkt. nuo
2 iki 8 v. p. p., antr. ir ketvirt.
nuo 9 iki 12 ir nuo 4 iki 8, o šėk-
madienį nuo 9 iki 12 val.
Treč. ir šėkm. uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PCSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val. antr. nuo 2-5 po pietų,
ketvirt. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. S. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir treč. ir šėkm.
uždaryti.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm. antr. ir treč. di-
ni, penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šėk-
madienį ir treč. ir šėkm. di-
niais pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Resid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatšiepia, tai telefonai GI 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS" -
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

J. TJONAS ISPŪDŽIAI IŠ KELIONĖS PO EUROPA

(Tęsinys)
Jei būtumėm norėję bent di-
desniuose miestuose sustoti ir
juos apžiūrėti, tai būtumėm
turėję daugiau laiko praleisti,
o pagal mūsų planą tai būtų
buvę neįmanoma. Sustojame
tik būtinam reikalui esant.
Pietų Prancūzija, kaip buvo
minėta, tai vynu ir šampano
kraštas, kurio centras Nar-
bon Berziers ir Montpellier
miestai. Kur tik pažiūri —
žalia, žalia. Visur vynuogynai,
vaisiniai bei šiaip medžiai pa-
keliais auga. Oras puikus, šil-
tas, bet drėgmės nesijaučia,
nors Viduržemio jūra visai ar-
ti. Pasiilgome jau ir lietaus,
nes dar niekur neiškrito nei
vieno lašo, bent dienos metu.
Jei naktį kur ir lijo, tai nema-
lėm ir nejutom.

Manėme, kad sustosime Mar-
selio mieste, kuris pats di-
žiausias Viduržemio jūros
uostas. Bet autobusas ir pra-
šant nesustojė, nes norėjo
prieš temstant pasiekti Nica,
kur buvo numatytas sustojimas
ir poilsis. Teko pasitenkinti
tik tuo, kad pravažiavome ir
iš tolo stebėjome.
Diena eina vakarop, bet
žmonės dar dirba, nes dienos
metu keletą valandų turi per-
trauką — poilsį dėl vidudienio
karščio. Mums šiaurietiams

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai, Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šėkmadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34th Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. E. R. E. N. A. S
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GRADINSKAS
ORO VESINTUVA
ŠIANDIEN
PIRKSI, GAUSI IR VESINSIES
TAD, NIEKO NEBELAUK
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dieno iki penktadienio 10-11
val. ryto, — Šėkmadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DAR VIENA
EKSKURSIJA
I LIETUVĄ
Šių metų rugpjūčio 31 d.
Kelionė tęsis 21 diena. Vie-
tu skaičius ribotas. Registruokite
tuojau! Išrašiname leidimą ilgesnį
laiką pabūti Lietuvoje. Paruošiamie
dokumentus atsikviesi gimines
Ameriką.
Kreipkitės į
WALTER RASK - RASCIUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel.: 238-9788
PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Šitaip atrodo valgomą druską, fotografuota per didelį stiprų
mikroskopą.

gavo rašytojas V. Mykolaitis
— Putinas. Gražioje ir nuotai-
kingoje aplinkoje vasaroda-
mas parašė tuo laiku įdomų
romaną "Altorių Sešėly".

Pabudome kiek anksčiau,
kad galėtum pasigėrėti pi-
lnoje dienos šviesoje jūra, ir
padaryti nuotraukų bei "pa-
simaudyti" pabraidant jūros
pakraščiu. Pasirenkame ir "su-
venyrų": labai dailiai van-
dens nušifutuoj įvairaus dydžio
akmenėlių.

Nors malonu būti prie švel-
niai ošiančios jūros, bet turi-
me viską palikti ir grįžti, nes
numatytas laikas išvažiuoti.
Taip ir padarome, nes esame
pavyzdinčiai drausmingi. Tik-
riau sakant, bijome atsilikti
nuo ekskursijos, nes atsiliku-
siams būtų menki juokai.

Autobusai išsiriškiavę: susė-
dame. Kalendorius rodo lie-
pos 2 dieną, o laikrodys kiek
po devynių. Dar vienas kitas

Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI
SLA Cicero 301 kuopos narių susi-
rinkimas įvyks trečiadienį, rugp. 5 d.,
7:30 val. vak. Liberty svetainėje, 14th
St. ir 49 gatvės. Pasibaigus vasaros
karščiams ir atostogoms, visi nariai
jau privalo ateiti į šį susirinkimą. Rei-
kia atsivesti ir kaimyną, nes apdrauda
visiems reikalinga. Draudžiamas ir
jaunimas, nuo gimimo dienos iki 70
metų amžiaus. Bet kokiais apdraudos
ar SLA reikalais, kreipkitės į sekre-
torių K. P. Deveiki, 1425 S. 49 Ave.
Tel.: 652-3706.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandų
gražiausias gėles ir vainikų, anks-
tų papuošimų ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININKAI
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GRoovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
606 So. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MALONIOS VISTA
REpublic 7-3600 REpublic 7-8501

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTŲ
DALYSE

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1067

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-2123
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJENOSE

MES IZENGEM NAUJAN GYVENIMAN

Gegužės šešioliktoji — die-
na, nužmirštama ne tik dviem
jaunim lietuviams, pasiryžu-
siems eiti bendru keliu, ne tik
jų giminėms ir artimiesiems,
bet ir visiems bičiuliams ir pa-
žįstamiems, o gal net mažai
pažįstamiems.

Galingai skambėjo šv. Mer-
gelės Gimimo lietuvių šventė-
vės varpai, kviesdami iėti ir
pamatyti, kodėl jie taip ne-
aprastu laiku gaudžia. Prie-
durų sustojo papuošti automo-
bilai. Taip, tai dar viena lie-
tuviška pora su palyda.

Kryžius įvedė eiseną šventė-
vėn. Kun. Jonas Kuzinskas,
matyt, irgi kiek susijaudinęs,
tėtai žygiuoja pirmas. Paskui
ji pamergės, violetinių alyvų
spalvos apdaru pasipuošusios.

Lyg ir pasklido skarotųjų
alyvų dvelkimas ten, kur gra-
žinių pamergių praieita... Aly-
vų iš senųjų Vilkaviškio sodų...
Ir plaukuose visų vienodos
gėlytės.

Nuo vargonų pasklinda di-
dingi "Veni Creator" žodžiai.
Atsimuša ir nuaidi skliautais,
kur nors toli numirdami. Tai
VL. Baltrušaitis ir jo choras to-
kia iškilminga nuotaiką suke-
lia.

Pr. Bičienės sidabrinis bla-
sas liejasi jausmingai ir pla-
čiai. Jai vargonais pritaria A.
Yasaitis.

Pagaliam, jau ir prie alto-
riaus. Pabroliai sutinka savo
pamerges (kas gali žinoti, ar
iš tų laikinių porų nesudarys
fikros kada nors?). Priena
jaunasis. Tai Vytautas Reitne-
ris, pasirodęs iš tėvo globos
atimti dukterį.

Pabalės Petras Baltramo-
naitis... Pasirodė akyse tė-
viškos mėlės ašara, kada bu-
čiavo dukterį, linkėdamas
daug laimės ir gražaus sugyve-
nimo su būsimuoju.

Mišios. Pamokslas. Gražūs
žodžiai ir linkėjimai. Patyru-
sio kunigo pamokymas, tik
atvertusiems naujo gyvenimo
knyga, dar baltą, nepiraišytą...
Jaunamartė prašys šv. Mer-

gelės palaimos. Ji padės baltų
rožių puokštę prie Jos vardo
altoriaus.

Išeinama iš šventovės. Ap-
stoja draugai ir pažįstami, lin-
kėdami visokių gerovių ir lai-
mių.

Keturi šimtai svečių lengvai
susėda šv. Kryžiaus parapijos
salėje. Daugiausia kybartie-
čiai, vilkaviškietiai. Seni (dar
ne visi amžium) bičiuliai iš se-
nų gražių laikų.

Ir čia be alyvų neapsieita.
Staltiesės simbolizuoja jas.
Baltos ir violetinės. Ir stalų
papošimai. Viskas suderinta
ir labai jau skoninga. Čia ar-
nebus jaunosios motinos ran-
kų ir širdies darbas?

Jaunieji sutinkami su duona
ir druska. Lydimi pamergių ir
pabrolių porų (Zita Baltramo-
naitė, jaunosios sesutė, Irena
Baltramonaitė, pusseserė, Dan-
guolė Ilgintytė, Regina Minke-
vičiūtė, Vili Aleksandriūnaitė,
Lilija Bulkaitytė, Vyrai Vla-
das Kiaupa, Justinas Lauky-
s, Edvardas Nitschmanas, Anta-
nas Izdelis, Ray Kwitschau ir
Günarais Mancis). O paskui ma-
žiukai: Lora Janušonytė ir Ro-
bertas Jokubauskas.

Pradedamos vaišės. Jauno-
sios tėvas Petras Baltramonas
visus sveikina ir kviečia vado-
vauti Jurgį Janušaitį. Šis linki
daug laimės jauniems.

Žodžių sveikinti kviečiamas
LB Čikagos Apygardos Valdy-
bos pirmininkas Jonas Jasaitis.
Jis siūlo nepamiršti, kad jau-
nieji yra lietuviai ir linki eiti
lietuvišku keliu.

Sveikinimų gauta labai
daug, ir iš visur. Tik kai kurie
perskaitomi. Įspūdinga, kad
apie 10 sveikinimų iš pavergtos
Lietuvos: Vilniaus, Vilkaviš-
kio, Kybartų ir iš kitur. Atsi-
liepė draugai iš Californijos,
Montrealio, Toronto, kelių JAV
vietovių. Gautas šv. Tėvo pa-
laiminimas, išrūpintas Romos
lietuvių kunigų: prel. L. Tula-
bos ir kun. A. Jonušo.

Svečiai vaišinasi, dainuoja
lietuviškas dainas. Jaunimas
žaidžia ir šoka. Stalai lūžta
nuo lietuviškų įvairiausių val-
gių.

Einame prie pabaigos. Jau-

Nuotraukoje Astė ir Vytautas Reitneriai

najai nuimamas vainikėlis su
visomis tradicijomis.

Ak, kad tik nuometėlis ne-
būtų per sunkus...

Juk sako lietuvių vestuvinė
daina: uždėjo nuometėlį, kaip
lauželį...

Parsinešėme namo po gaba-
lę vestuvinio torto, jaunosios
rankomis padalinto.

Tebūnie toks saldus naujo-
sios lietuviškos šeimos gyveni-
mas, kaip ir buvo jaunosios
šiltų rankų nuglostytas keps-
nys. Telydi naująją šeimą lie-
tuviška dvasia, ji teneišblėsta,
bet tebuoja vaikų ir vaikų vai-
kų širdyse.

J. Vė.

VLADIMIROVIEŖE...

(Atkelta iš 4-to psl.)

"Vis labiau paklūsta Pen-
tagonui Amerikos universitetai,
nes jie priklauso nuo Pentago-
no subsidijų ir todėl yra glau-
džiai susiję su karine organizaci-
ja... Nemažos lėšų sumos taip
pat eikvojamos propagandai. Di-
džiulis Pentagono propagandos
aparatas kaip voratinklis apa-
raizgė visą šalį. Kongrese ir gy-
ventojų tarpe skleidžiama pala-
nki karinei organizacijai in-
formacija, dažnai melaginga, o
nemažonius ir nepalankūs faktai
nacionalinio saugumo sumeti-
mais nuslepiami..."

Tai tokias žinias iš New Yor-
ko Vladimirovienė perdavė So-
vietų Rusijos gyventojams. Vi-
sos pacituotos Vladimirovienės
žinios analogiškos Sovietų Rusi-
jos gyventojams, todėl ji nori i-
kinti sovietinį žmogų, kad ir ki-
tur taip yra, kaip pas juos. Ko-
vėl su vidaus neramumais caro
laikais buvo ir dabar yra milži-
niška vidaus kovoms armija,
kompartmentų žinioje, todėl Vla-
dimirovienė savo fantazijoje su-
kūrė ir Amerikoje tam tikslui
beveik milijoninę armiją. Sovietų
Rusijos čekistai turi įvairiausią
aparaturą žmonių gyvenimui
sekti, tai Vladimirovienė tuo pa-
vyzdžiu "sukūrė" Pentagone pa-
našius įrengimus. Kad Pentago-
nas kam nors mokėtų subsidiji-
jas, negirdėta. Gal kam ir moka,
bet tik ne universitetams, nes
tam tikslui negauna asignacijų.
O apie Pentagono propagandos
aparatus ar verta kalbėti? Ko-
dėl raudonoji dama neduoda nė
mažiausio pavyzdžio, kaip toji
propaganda varoma ir kur tas
vyksta? Vėliau, kai bus karinė
prievola papalinta ir sudaryta
savanorių kariuomenė, gal pro-
paganda bus reikalinga. Pati
begėdžiškai meluodama, kitus
melagiais vadina. Tai vis pagal
lenininį mokslą.

Ką gi, ne viena Vladimirovie-
nė taip veikia — jų JAV yra
daug, kiekvieno diplomato žmo-
na.

B. Maceika

Suimtas "sultininkas"

Sunkvežimio šoferis Donald
Doyle, 26, prieš 15 mėnesių
pasiskolino iš gengsterio Sam
Gallo \$300, sutikdamas moki-
ti po 10 nuosimčių per savaitę.
Per tą laiką jo skola išaugo iki
\$2,500 ir Gallo ėmė grąžinti
nužudysius Doyle, jei jis neiš-
mokės visos sumos. Policijai
pavyko Gallo sulinti sumokant
jam \$550 paženklintais pini-
gais tariamai dalį Doyle's sko-
los. Gallo dėdė yra pats vy-
riausias gengsterių Mafia bo-
sas Sam DeStefano.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Gyvsidabriu užteršta žuvis

Švedijos mokslininkai ištyrė,
kad valgant gyvsidabriu užter-
tą žuvį įvyksta žmogaus krau-
jo raudonosios celišės chro-
mozomų suskilimas.

Straipsnyje Amerikos gydy-
tojų draugijos AMA žurnale
Archives of Environmental
Health švedų daktarai rašo,
kad poveikis dar nėra nustaty-
tas, tačiau manoma, kad chro-
mosomų skilimas nešiai mo-
teriai gali atsiliepti į gimstan-
čio kūdikio sveikatą.

Gyvsidabrio chemikalai yra
plačiai vartojami įvairiose pra-
monėse, paskui leidžiami į
vandenį, kur tuos chemikalus
"suėda" mikroorganizmai, o
mikroorganizmus suėda žuvis,
o žuvis — suvalgo žmonės.

Volkswagen į Sovietus

Chicago Daily News kores-
pondentas Vokietijoje rašo,
kad sovietai rimtai nori susi-
tarti su vokiečių Volkswagen
firma, kuri yra vos per 6 my-
lias nuo raudonosios rytinės
Vokietijos sienos, Wolfsburg.
Amerikiečių nuo 1949 metų
Volkswagen parduota apie 4
milijonai, bet šiemet Detroito
firmos pradėjo gaminti mažus
automobilius ir tikisi Volks-
wagenui užkirsti kelią į JAV.
Dėlto vokiečiai iš anksto dai-
rosi naujų rinkų. Volkswagen
buvo pradėtas gaminti kaip
Hitlerio "dovana" vokiečiams.

Juodukams nepavyko
apilėsti baltaodį

Du septyniolikamečiai juo-
dukai praėitą ketvirtadienio
vakarą apie 8 valandą užklu-
po gatvę einantį 52 metų ma-
šinų operatorių Alfredą Johnso-
ną ir revolveriu grąšindami
nuėjo drauge į jo butą aparta-
mentiniame name 5533 Union
Ave., ten jį surašiojo, atėmė
\$174 ir radę jo taupymo kny-
gelę grąšindami sekantį rytą
privertė kartu vykti į Loomis
Savings & Loan ir išimti \$600
sutaupų.

Johnsono laimei, du polici-
ninkai iš Deering stoties pra-
važiuodami pastebėjo banke-
lio viduje du įtartinus juodu-
kus. Vienam įeinant į vidų,
banditai leidosi bėgti, bet abu
buvo sugauti. Vienas yra Mel-
win Watson iš 5626 S. Morgan
St., antras David Mc Craven iš
5601 Lowe Ave.

Banditai reikalavė iš John-
sono \$600 kaip mokesčių už tai,
kad jis gyvenęs negrų apgy-
ventame bloke.

NAUJENŲ
LINKSMAS

PIKNIKAS
Ivykų sekmadienį,
rugpjūčio 16 dieną

BUČO SODE
Willow Springs, Ill.

Visi kviečiami dalyvauti

Pareina ledų gėdynę?

JAV-bės ir Sovietų Sąjunga
nuo viena antros nepriklauso-
mai ėmėsi tirti, dėlko Arktikos
(šiaurės ašigalio) klimatas
kaskart darosi šaltesnis. Kaip
New York Times rašo, ameri-
kiečiai tyrinėtojai nori nusta-
tyti priežastį, dėl ko ledo plu-
ta aplinkui šiaurės ašigali da-
rosi kaskart storesnė ir ar tati-
reiškia naujos ledų gėdynės
pradžią.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HELP WANTED — FEMALE

SECRETARY
Expd. typing and shorthand
necessary.
Salary according to
qualifications.
LO 1-6631

SHORT ORDER-COOK

HOURS 9 A. M. to 3:30 P. M.
Steady work
Apply in person.
MEYER BROS. DEPT. STORE
4805 So. Ashland Ave.

BEAUTICIAN: Experienced, must
do high styling, salary plus commis-
sion, Oak Park, 383-8846
Closed Tuesday

CLERK — TYPIST
Interesting position open immedi-
ately. Congenial Skokie office. Car ad-
visable. 5 day week — permanent —
good salary. Telephone Mr. Moran,
274-0400.

LIVE IN HOUSEKEEPER — COOK
5 day week. Own lovely room, Bath,
and TV. 3 children — 16, 14, 9. Good
salary and home for right person.
Must speak English.
251-3210.

STATISTICAL TYPIST — \$650
a top loop firm's comptroller wants a
gal who will be doing other things
besides typing company Financial
statements. Profit-sharing plus all
benefits. 9-5 and no tax season.
CAREER COUNSELLORS.
333 No. Michigan 346-1744
1051 No. Rush 943-6210
Employment Agency

COMPUTER OPERATOR
Key punch experience or 30 W. P. M.
typing, bookkeeping. Hours: After-
noon and nights. Full or part time.
High starting salary and paid bene-
fits. Call Mr. Jansinsky or Mr. Ein-
horn. 824-3189.

DESPLAINES MOLDING
1415 Redeker Rd., Desplaines, Ill.
TYPIST — Male or female for traffic
dept. office. Traffic exp. not neces-
sary but helpful. Typing is a must.
Very good working conditions.
BERKSHIRE FOODS
4600 So. Packers.

HELP WANTED — MALE

Immediate Opening
EXPERIENCED MIG WELDER
Steady work. Good starting salary.
Apply
THYBAR CORPORATION
913 So. Kay, Addison, Ill.
Phone 543-5300

TRUMP AI

— Paulius Klevinas, Zitos
ir Jono Klevinų sūnus, gyv.
Toronto mieste Kanadoje, yra
Ontario provincijos stalo teni-
so meisteris.

— Kostas Karoblis, Lietuvos
kariuomenės savanoris — kū-
rėjas, išjungė į Balzeko Lie-
tuvų kultūros muziejaus dar-
buotojų eilėse ir tvarko mor-
tirologijos skyrių.

— Stasė Cecevičienė ir Pra-
nas Beinoras vadovavo Čika-
gos šaulių Vytauto D. kuopos
išvykai į Wisconsin Dells. Iš-
vykoje taip pat dalyvavo šau-
lių organizacijos garbės narys
Vladas Išganaitis.

— Gage Parko Piliėčių Są-
junga parašė laišką merui Ri-
chard J. Daley, kad būtų pa-
keistas naujasis Čikagos po-
licijos administracijos depar-
taento telefono pašaukiny-
s 744, kurį skaitant raidėmis
yra gaunamas neklaužadų nu-
kalta policijai niekinti žodis
PIG. Illinois Bell telefono ben-
drovė paašikino, kad tai įvy-
ko atsitiktinai. Skubiam poli-
cijai iššaukimui yra likęs tas
pat telefonas PO 5 - 1313.

Pareina ledų gėdynę?

JAV-bės ir Sovietų Sąjunga
nuo viena antros nepriklauso-
mai ėmėsi tirti, dėlko Arktikos
(šiaurės ašigalio) klimatas
kaskart darosi šaltesnis. Kaip
New York Times rašo, ameri-
kiečiai tyrinėtojai nori nusta-
tyti priežastį, dėl ko ledo plu-
ta aplinkui šiaurės ašigali da-
rosi kaskart storesnė ir ar tati-
reiškia naujos ledų gėdynės
pradžią.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Parduomai

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Parduomai

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNITŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PARDUODAMAS ir žiemės metu gy-
venti tinkamas 6 kambarių namas
lietuvių apylinkėje. Sklypas 150x170
pėdų ir aplytas geležine tvora. Kai-
na \$9,800, 16069 Center Ave., Union
Pier, Michigan.

MORO BUNGALOW, 6 kamb., įren-
tas sklypas, 60-a ir Francisco.

1½ AUKSTO, 6 ir 5 kamb. moder-
nūs butai, modernios virtuvės ir vo-
nijos, įrengtas sklypas, prie pat Maria
Aukšt. mokyklai.

NAMAS IR TAVERNA ramioje, bet
pelinėje Brighton Pk. vietoje.

4 PO 4 MURINIS, Centralinis šil-
dymas, garžas, geros pajamos. Gera
vieta. Prignton Parke.

2 PO 4 MURINIS tik 19,900 dol.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX,
INSURANCE

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

CICERO 9 kambarių pajamų namas.
Dvi vonios. Pigus — tik 18,500 dol.
Tel. 652-1116 arba 863-8851.

PERKAME, PARDUODAME, MAI-
NOME įvairaus dydžio namus visur.
Parūpiname paskola, visokeriopą ap-
draudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 59th STREET

Prospect 8-5454

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatau senus vi-
sų rūšių namų apšildymo pečius ir
air-conditioning 1 naujus ir senus na-
mus. Įrengiu vandens boilerius ir
stogų rinas (gutters). Darbas atlie-
kamas greit, sąžiningai ir garantuotai.
Apskaičiuojami nemokamai.

Turiu leidimus dirbti mieste ir
užmiestiuose.

Domas Zukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave.,

CHICAGO, ILL. 60609

Tel. VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute-
kamuosius vamzdžius sutaisome arba
naujus įdedame.

KAMINUS išVALOME ir pataiso-
me. Nudome namus iš lauko ir at-
liekame "huckpointing" darbus. Esame
apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6047

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

LUNCH WAGON AND ICE

CREAM TRUCK

All stainless steel,
\$4,500,
731-6717

RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

SIUNTINIAI
I LIETUVĄ
VYTAUTAS ZUKAUSKAS

2608 West 69th Street

Chicago, Illinois 60629

WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių pre-
kių. Automobilai, šaldytuvai,
maistas, pinigai.

Published as a public service in
cooperation with The Advertising Council.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSYLTORG)

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai,
maistas, doleriniai Certifikatai.

Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% 6%

Passbooks \$5,000 minimum

5½% 2 year certificate

Investment bonus plan \$1,000 minimum

5¼% \$1,000 minimum

1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas